

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, huhtik. 24 - Wed. April 24, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 17

45 cents

Huippusalaiset diplomaattisähkeet vuodelta 1948 kertovat:

Mannerheim suunnitteli pakoa Yhdysvaltoihin

Suomen marsalkka **Carl Gustaf Mannerheim** valmisti pakomatkaa Yhdysvaltoihin maaliskuussa 1948. Yhdysvaltalaiset asiakirjat kertovat Marskin suunnitelleen pakolaisuutta Yhdysvalloissa ja pyytäneen yhdysvaltalaisia avustamaan valuutanvaihdossa.

Mannerheim todella lähti Suomesta maaliskuussa 1948 Ruotsin kautta Sveitsiin, mutta hän palasi kesällä takaisin osallistuakseen eduskuntavaaleihin.

Pakohanke kuivui syystä tai

toisesta kokoon. Diplomaattisähkeet eivät kerro, katsoiko Mannerheim tilanteen muuttuneen Suomessa sen verran turvallisemmaksi, ettei hänen tarvinnut ryhtyä näin dramaattisiin toimiin.

Vielä maaliskuussa Mannerheim oli pelännyt joutuvansa vankeuteen joko Suomessa tai Neuvostoliitossa, yhdysvaltalaiset asiakirjat paljastavat.

Aikoinaan erittäin salaisiksi luokitelluissa asiakirjoissa ei keväällä 1948 jälkeen mainita enää mitään pakohankkeesta

tai Marskin valuuttahuolista.

Mannerheim, joka oli vuonna 1948 jo 80-vuotias, suunnitteli pakoa Suomesta Sveitsin kautta Yhdysvaltoihin. Hän tarvitsi myös valuuttaa, joten hän pyysi amerikkalaisia hankkimaan käyttöönsä 10,000 Yhdysvaltain dollaria.

Mannerheimillä, entisellä sotien ylipäälliköllä ja presidentillä, ei ollut tuolloin enää minkäänlaista valtiollista asemaa Suomen tasavallassa.

Operaatio, jota syystä tai toisesta ei toteutettu, lienee ollut vireillä vain muutaman viikon. Aikanaan erittäin salaisiksi luokitellut asiakirjat ovat peräisin Yhdysvaltain Valtionarkistosta.

Tshekkijohtajien kohtalo pelotti

Yhdysvaltain Helsingissä oleva lähettiläs **Avra M. Warren** lähetti ulkoministerilleen Washingtoniin 7. maaliskuuta 1948 erittäin salaiseksi leimattun sähkeen: "Majuri Lindeman, marsalkka Mannerheimin adjutantti, lähestyi apulaislaivastoasiamiestä tänään kertoen Mannerheimin toivovan \$ 10,000 paetakseen Suomesta Sveitsiin ja Yhdysvaltoihin."

Viikko tämän jälkeen, maaliskuun 14. päivänä, Warren kertoo uudessa sähkeessään Mannerheimin aikovan lähteä Suomesta maaliskuun 16. päivänä Ruotsiin ja Sveitsiin, "jottei hänestä tule toista Benesiä tai Masarykiä".

Historialliset asiayhteydet ja henkilöt, joihin Warren viittaa, ovat seuraavat:

Suomi valmistautui maaliskuussa 1948 neuvottelemaan Neuvostoliiton kanssa yysopimuksesta. Ilmapiiri oli

Mannerheim ja hänen adjutanttinsa majuri C.O. Lindeman. Lindeman kertoi amerikkalaisille Marskin aikeista lähteä pakomatalle Yhdysvaltoihin.

Suomessa erittäin jännittynyt sekä neuvottelujen että muun muassa Tshekkoslovakian tapahtumien vuoksi; kommunistit olivat nousseet siellä valtaan 25. helmikuuta.

Sähkeen mukaan Mannerheim oli viitannut kahteen tshekkijohtajaan, presidentti **Eduard Benesiin** ja kommunistien johtamaan hallitukseen pakolla otettuun sosiaalidemokraattiseen ulkoministeri **Jan Masarykiin**. Heidän kohtaloaan Marski ei halunnut jakaa. Benes syrjäytettiin ja Masaryk teki 10. maaliskuuta itsemurhan - tai hänet tapettiin.

Sähkeissä mainittu marsalkan adjutantti oli majuri, myöhemmin kenraali **C.O. Lindeman**.

Maaliskuun 14. päivän sähkeessä otettiin raha-asia jälleen esille. Silloin kysyttiin olisiko mahdollista järjestää rahaa Mannerheimin Tukholmassa asuvan sisaren tai Sveitsissä olevan amerikkalaisdiplomaatin kautta.

Jo ensimmäisistä sähkeistä käy ilmi, ettei Mannerheim halunnut amerikkalaisilta rahavastusta, vaan salaista ja hienovaraista apua rahanvaihdossa, joka oli valuuttasäännöstelyn vuoksi erittäin hankalaa.

Äärimmäinen varovaisuus oli välttämätöntä siksi, ettei Mannerheimin suunnitelma paeta Suomesta olisi tullut ilmi valuutanvaihdon vuoksi.

Marskin toivottiin pysyvän Suomessa

Lähettiläs Warrenille vastattiin nopeasti Washingtonista. Mannerheimin pyyntöön reagoitiin korkealla tasolla, sillä Warrenin 15.3. saaman sähkeen allekirjoittaja oli itse

ulkoministeri George Marshall.

Jälleen huippusalaiseksi - Top Secret - leimattu viesti oli seuraava: "Mannerheimin lähtö tähän aikaan ei toistan ei auta mielestämme hänen hallitustaan meneillään olevissa neuvotteluissa. Jos hän kuitenkin menee Ruotsiin ja on vaikeuksia saada Sveitsin valuuttaa, hän voi ottaa yhteyden meidän lähetystyöhön."

Yhdysvaltain ulkoministeri Marshall - varmasti joidenkin avustajiensa neuvomana - ei halunnut Mannerheimin horjuttavan lähdollään Suomen jo muutenkin erittäin kiikkurää asemaa.

Lähettiläs Warren vastasi Marshallille, että Mannerheimia on informoitu asiasta ja hän miettimisen jälkeen lähtisi Tukholman kautta Sveitsiin ja palaisi kahden kuukauden kuluttua, ellei olosuhteet ole muuttuneet radikaalisti huomponpaan.

Näiden sähkeiden jälkeen käytiin vielä sähkeidenvaihtoa Mannerheimin rahatoivomuksesta. Sveitsissä Mannerheim tapasi amerikkalaisen diplomaatin **Randolph Higgsin**, jonka Mannerheim tunsu entuudestaan.

Higgs lähetti Yhdysvaltain ulkoministerille pitkän jälleen huippusalaisena arkistoidun kirjeen, jossa käsiteltiin rahasiaa ja Mannerheimin hyötyä Yhdysvalloille. Raporttinsa lopussa Higgs pohti: "Voidaan tietenkin väittää, ettemme kenties milloinkaan tarvitse hänen palveluksiaan. Samoin perustein voidaan vastustaa kranaatinheittimien hankkimista armeijalle."

Hanke hautautui

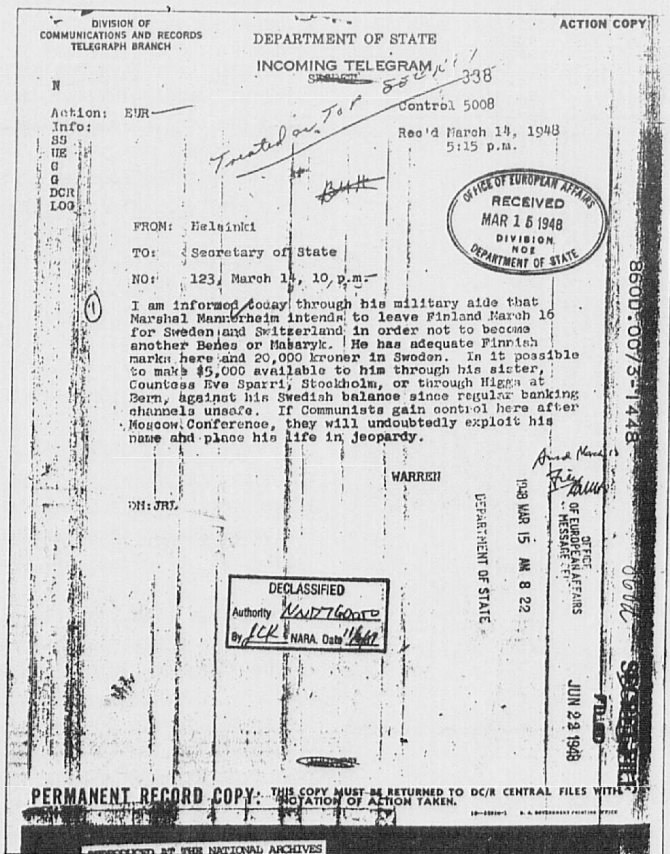
Tämän jälkeen tiedossa olevissa yhdysvaltalaisissa asiakirjoissa ei enää viitata Mannerheimin raha-asioihin, pakolaisuudesta puhumattakaan. Syystä tai toisesta hanke kuivui kokoon ja hautautui vuosikymmeniksi arkistoihin Washingtonissa.

Washingtonissa näytti voitaneen linja, jonka mukaan Suomen ei hevin annettaisi - esimerkiksi juuri Marskin pannon vuoksi - luhistua henkisesti.

Koska kukaan ei kuitenkaan varmasti tiedä, mitkä Marskin perimmäiset vaikuttimet olivat, todennäköisin selitys tuntuu myös oikealta. Marski oli keväällä 1948 erittäin sairas, hauras ja pettynytkin vanhus, jolla oli kaikki syyt pelätä itsensä puolesta.

Stalinin Neuvostoliiton otteet Euroopassa eivät säästäneet ketään hänen sodan aikaisista vastustajistaan. Mannerheim ei voinut uskoa, että juuri hän ja Suomi olisivat suuri poikkeus.

Matti Klemola (HS)

Yhdysvaltain Helsingin-lähettilään **Avra M. Warrenin** sähke Washingtoniin maaliskuussa 1948. Warren raportoi pelkäävän Tshekkoslovakian johtajien kohtaloa: "... jottei hänestä tulisi toista Benesiä tai Masarykiä."

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- U. P.'s Art Moilanen receives national recognition
- Fourth Conference on Finnish Studies next month at Indiana U
- Juha Makipaa new president of Finlandia Foundation national
- Vappu at Saima Park this Sunday!

Sisäsivuilla:

- 101 vuotta vappua sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

101 vuotta Vapun viettoa

Amerikkalaiset ovat keksineet muutakin kuin Coca-Colan, esimerkiksi työväen vapunvieron. Amerikkalaiset kehittivät idean yhteisestä taistelupäivästä ja saivat kansainvälisen työväenliikkeen innostumaan niin, että ensimmäistä sosialistista taisteluvappua vietettiin Amerikassa ja useimmissa Euroopan maissa toukokuussa 1890. Mielienosoituspäivällä haluttiin tukea vaatimusta kahdeksantuntisesta työpäivästä.

Suomalainen työläinen ei vielä tuolloin ollut pahastikaan sosialismin tartuttama, mutta parisataa tiedostavaa kirjatyöntekijää sentään löytyi. Suomalainenkin työväen-

liike voi tänä vuonna juhla sadannetta ensimmäistä punaista vappua.

Kirjatyöntekijäin vappujuhla Helsingin Korkeasaarella 1. toukokuuta 1890 oli vielä tunnelmiltaan leppoisa per-

hejuhla, mutta vuosisadan vaihduttua alkoi taisteluhenkikasvaa, kun proletariaatti tajusi massojen voiman.

Sosiaalidemokraattinen poliitikko ja kirjailija Martta Salmela-Järvinen on muistelmissaan kuvaillut, miten hän pikakutyttöä osallistui vuosisadan alun Helsingissä vappukulkueeseen.

"Äiti oli jossakin oman osatonsa riveissä, hänelläkin oli oma airuenauha. Ajattelin, että me molemmat olemme

uuden ajan airueita, uuden elämän ja tulevaisuuden julistajia.

- Mikonkadun kulmassa oli oman luokan tyttöjä, he vilkuttivat minulle kädellään ja kuiskailivat keskenään. Varmaan he katselivat punaista nauhaani. Katselkoot, ei se mitään haittaa. Torvien raikas marssi, hulmuavat liput ja rivistön tahdikas kenkien kopina tuuditti kuin johonkin huumaukseen, ja tuntui kuin eivät jalat olisi olleet maassa kiinni

lainkaan."

Nykyajan sosiaalidemokraateista ei vastaavaa kuvausta synny. Heillä on jalat maassa hyvinkin tukevasti päätellen siitä haluttomuudesta, jolla he parustavat pakollisiin vappujuhliinsa Helsingin Paasipuistoon. Kävelytyyli viittaa pikemminkin leipääntyneisiin virkamiehiin kuin uuden ajan airueisiin.

Alkuaikojen "huumauksen" jälkeen sosiaalidemokraatit eivät ole olleetkaan erityisen innostuneita marsseja. He ovat suosiolla jättäneet sotaiset elkkeet kommunisteille.

Kommunistit pääsivät täysin rinnoin osallistumaan vapunjuhliin vasta viime sotien jälkeen. Ennen sotia kommunistinen liike oli kielletty, ja kammottu. Kommunisteja nähtiin joka paikassa. Varsinkin vappuisin poliisit olivat erityisen valppaina, jotteivat kommunistit pääsisi häiritsemään vappuiloa provokaatioiltaan.

Vappuna 1930 kommunistikauhun johti traagisiin seurauksiin Turussa, kun siviilipukuinen reservinupseerioppilas ampui siviilipukuisten etsivän keskuspoliisin eli suojelupoliisin. Kumpikin luuli, että toinen oli kommunisti, joka aikoo levittää propagandalehtisiä sotilaiden keskuuteen.

jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Toukokuun 1 p., Vappu, Valpuri
Toukokuun 2 p., Vuokko, Viivi
Toukokuun 3 p., Outi
Toukokuun 4 p., Ruusu
Toukokuun 5 p., Maini
Toukokuun 6 p., Ylermi
Toukokuun 7 p., Helmi

Mäntymäen kahvila 1900-luvun alussa.

Vappu Kuopiossa 1925.

Vappu Enossa 1928.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:
USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$1,466.00

Henry Harvin muistolle
Kim & Tauno Aalto, Manomet, MA \$10.00

Arthur W. Lehesvuon muistolle
Emil A. Johnson, Danielson, CT \$10.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Levi Häkkinen muistolle
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$5.00

Elma Kultti, Fitchburg, MA \$10.00
Mary M. Gillis, Leominster, MA \$20.00
Helvi D. Moyer, Vernon, CT \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

101 ...
jatkoa edellisluvulta

Pari vuotta myöhemmin kommunistit onnistuivat todella järjestämään mellakan sosiaalidemokraattien vappujuhlassa Turussa. Poliiseja oli paikalla liian vähän, sillä kommunistit olivat etukäteen leittäneet huhua, että heidän mielenosoituksensa on aivan muualla. Poliisit korvasivat vähälukuisuutensa pamputtamalla ahkerasti kaikkea mikä liikkui, koska kummunisteja oli hyvin vaikea erottaa sosiaalidemokraateista.

Seuraava vappu oli jo hyvin rauhallinen. Koko maassa pidettiin vain yksi oletettu kommunisti; helsinkiläinen nainen, joka heitti sosiaalidemokraattista vappumarssia valvovan komisarion päähän appelsiininkuoria ja soitti suutaan liian pontevasti.

Porvaristonkaan poliittiset vappujuhlat eivät 1930-luvulla olleet tuntemattomia, sillä äärioikeistolainen isänmaallinen kansanliike järjesti omia työväenliikkeen vastaisia vappumielenosoituksiaan.

Vennamolaiset ottivat vappujuhlan poliittiseen käyttöön jälleen iloisella 1960-luvulla, jolloin vasemmisto eli uuden nousun hurmiossa. Euroopan suurena vallankumouskeuhana 1968 sosiaalidemokraattienkin vappujuhlassa oli potkua. Epäjärjestyä aiheuttivat nuoret, jotka vastoin järjestäjien tahtoa keräsivät rahaa Vietnamin sisälle. Keräystä johti ulkopoliittisen instituutin nykyinen johtaja Päävo Lipponen ja ropoaaan kieltäytyi antamasta silloinen pääministeri Mauno Koivisto.

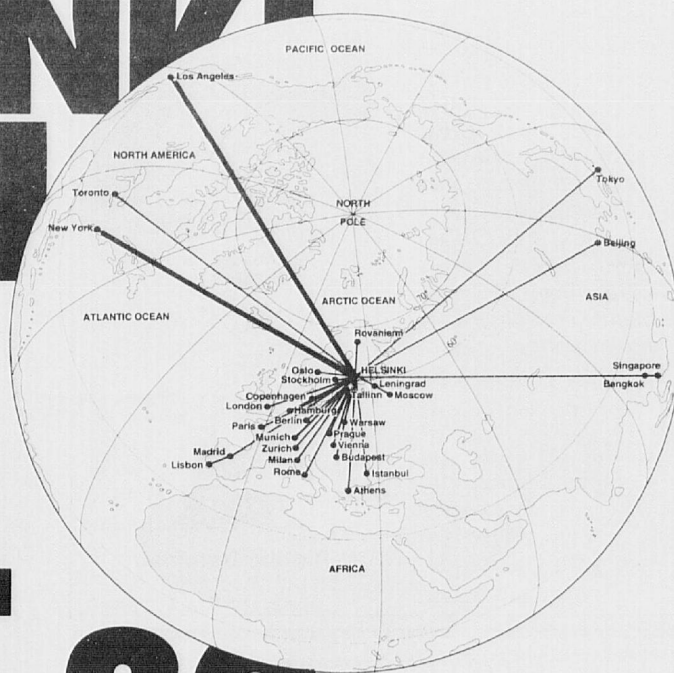
Kun porvaripuolueet alkoivat 1970-luvulla sankoin joukoin järjestää vappujuhlia, vapun vasemmistolainen luonne hämärtyi ja vähitellen vasemmiston vappujuhlilla tuli jonkinlaisia sovinnaisia "sukukokouksia".

Anneli Sundberg
(HS)

Mielenosoitus ja kävelyretki Helsingin Rautatien torilla 1902.

HELSINKI IS ON SALE UNTIL APRIL 30

TO HELSINKI FROM:	Spring (4/1 - 5/31)	Summer (6/1 - 8/31)	Fall (9/1 - 9/30)
NEW YORK	\$299	\$399	\$299
LOS ANGELES	\$399	\$499	\$399

Fares are each way based on roundtrip from New York or Los Angeles economy purchase.

Finnair is pleased to announce Low Early Saver Fares to Finland for the time of the year when most people want to travel. Take advantage of these new, low fares by purchasing your ticket before April 30, 1991. Of course, with fares this low there are some restrictions: Fares are based on roundtrip from New York or Los Angeles economy purchase. Weekend surcharges apply. \$16.00 U.S. departure tax, customs/immigration fee not included. Reservations, full payment, and ticketing must be completed 15 days prior to departure, but not later than 4/30/91. Minimum stay is 7 days. Maximum stay is 30 days. Fares are not combinable with any other promotional or discount offers. Seats are limited and may not be available on all flights. Cancellation penalties apply. Return portion of ticket may be changed for a fee of US\$100. Fares are subject to government approval and change without notice.

For reservations or more information on these special Early Saver fares, call your travel professional or Finnair, in New York, 212-889-7070, or 800-950-5000

FINNAIR
Uncommon Concern for the Individual

Vapputervehdys!

International Labor Day
May 1

Jonathan Ratila
Fitchburg, MA

Indiana

Suomen kielen ja kulttuurin aluekokous toukokuussa

BLOOMINGTON - Indianan yliopistossa pidetään toukok. 8 - 11 päivinä Pohjois-Amerikassa toimivien suomen kielen ja kulttuurin opettajien ja tutkijoiden neljäs aluekokous.

Tällaisen kokouksen järjestää Suomen opetusministeriön alainen Ulkomaanle-

tori- ja kielikurssiasian neuvottelukunta (UKAN) joka viiden vuosijossakin sellaisessa Pohjois-Amerikan yliopistossa, jossa opiskellaan suomea.

Edellinen kokous pidettiin vuonna 1986 Madisonissa Wisconsinissa; tällä kertaa isäntänä on Indianan yliopiston uralilais-altailainen laitos, jossa suomen opetuksella on vanhat perinteet. Suomen kieli on kuulunut opetusohjelmaan 1940-luvulta lähtien, ja laitoksessa on ollut useita suomalaisia tutkijoita vierailuvina professoreina.

Uralilais-altailainen laitos on ainoa laatuaan Amerikassa, ja yliopiston pääkirjaston Fennica-kokoelmaa pidetään Pohjois-Amerikan alueen suurimpana. Suomen opetuksen jatkuvuus laitoksessa on luonnollisesti tärkeää.

Luennoista kolme on suomenkielillä, loput englanniksi.

Torstaina, toukok. 9. p:nä klo 2:00 iltap. Pentti Leino (UKAN & Helsingin yliopisto) luennoi aiheesta *Suomen ma - mä - suffiksin polysemia*.

Perjantaina, toukok. 10. p:nä klo 11:00 aam. Maria-Liisa Nevala (UKAN & Helsingin yliopisto) luennoi Suomen kirjallisuudesta 1980-luvulla.

Samana päivänä klo 4:35 iltap. Harri Murk (Toronton yliopisto) puhuu aiheesta *Suomalais-ugrilainen keskus Torontoon?*

Kaikkien englanninkielisten luentojen aiheet ja ajat löytyvät sivulta

Lisätietoja konferenssista saa allaolevasta osoitteesta: Pirkko Forsman Svensson Indiana University Dept. of Uralic & Altaic Studies Goodbody Hall 157 Bloomington, IN 47405 Puh. (812) 855-4862

Suomi College sai mikrofilmilahjan

Turun yliopiston Kulttuurihistorian laitos on lahjoittanut kaikki ne mikrofilmit, joita se kuvasi Suomi Synodin entisistä seurakunnista mikrofilmautettua Pohjois-Amerikan mantereen suomalaisten kulttuurilaitoksia ja työtä vuosina 1970 - 1976. Viimeinen erä näistä filmeistä saapui Hancockissa olevaan arkistoon maaliskuun loppupäivinä.

Lahja on erittäin arvokas, koska se käsittää suunnilleen kaikki ne kolmatta sataa seurakuntaa, jotka aikoinaan kuulivat Suomi Synodiin. Monet näistä olivat kaivos- tai metsäteollisuustyöpaikkoja, jotka muutamien vuosien toiminnan jälkeen hävisivät kartoista.

Annamme tri Keijo Virtasen itse kertoa millaiset olivat ne vaikeudet ja rajoitukset joidenka ympäröimänä tätä suurtyötä suoritettiin.

työtä tehtiin. Erityistä pääsärkyä aiheuttivat sen aikaiset mikrofilmausvälineet, jotka eivät olleet teknikaltaan niin hyviä kuin nykyiset: etenkin meillä käytössä olleet kannettavat välineet olivat tuohon aikaan ongelmallisia.

"Olemme kuitenkin jälkikäteen tyytyväisiä siitä, että olemme ainakin jossain määrin kyenneet tallettamaan amerikansuomalaisten historiaa, joka samalla on osa Suomen kansan historiaa."

Täytyy ihmetellä tätä tri Virtasen Turun yliopistosta käsin johtamaa työn laajuutta ja monipuolisuutta. Ensinnäkin se käsittää sekä USA:n että Kanadan kaikkien suomalaisten kulttuuriharrastukset, niin kirkollisten, kansallisten, raittiuden, sosiaalisten, Suomen avustuksen, Kalevan Naisten ja Ritarien sekä sanomalehdistön toimintaa.

Tri Virtasen ja hänen kollegiensa työn suoritus on niin valtava, että se tulee säilymään vuosikausia mittaavana esimerkkinä historiallisen aineiston kokoamisesta.

Virtanen on filosofian tohtori ja johtaa Turun yliopiston Kulttuurihistorian laitoksen työtä. Hän on monien historiallisten teosten kirjoittaja, viimeisimpiä ollen *Atlantin yhteys*, joka tarkastaa Euroopan maitten saamat vaikutteet (Suomi mukaan luettuna) Amerikan Yhdysvaltojen historiallisesta kehityksestä sen eri kehitysvaiheissa. Hän luennoi paljon ja jatkuvasti suorittaa tutkimustöitä USA:ssa.

Tämän vuoden marraskuussa (6 - 8) hän tulee luennoimaan Minnesotan yliopistolla pidettävässä seminaarissa koskien amerikansuomalaisten kulttuurin mukautumista.

Tri Keijo Virtanen

"Keräsimme ja filmasimme siirtolaishistoriallista aineistoa pääasiassa vuosina 1970 - 76, jolloin olin aina jonkun kollegani kanssa 1 - 2 kuukautta kesä- tai syysajasta Yhdysvalloissa ja Kanadassa."

"Niinkuin voidaan arvata, työ oli sikäli monipuolista, että aineistoa oli hajallaan eri puolilla maata, eri henkilöiden kellareissa, seurakuntien kanslioissa, yhdistysten sihteereillä jne."

"Vaatii paljon kontakteja ja mielikuvitusta päästä aineiston jäljille. Amerikansuomalaiset olivat tässä suhteessa korvaamattomaksi avuksi, ja näiltä vuosilta on minulla jäänyt pysyviä ystävyyssuhteita, joita olen voinut pitää yllä myöhemmillä Amerikan matkoillani sekä amerikansuomalaisten tuttavieni Suomi-vierailuilla."

"Matkat olivat paitsi avartavia, myös tietenkin rasittavia, mutta nuoruuden innolla

Tri Eero Kuparinen

Eero Kuparinen, filosofian tohtori, toimii Turun yliopiston yleisen historian assistenttina. Hän on myös osallistunut Suomi Collegien arkistoon lähetettyjen mikrofilmien perille saattamiseen. Olemme siis myös hänellekin kiitollisia. Lausumme mitä nyörimmät kiitokset Turun Yleisen Kulttuurihistorian laitokselle sekä tohtoreille Virtaselle että Ku-

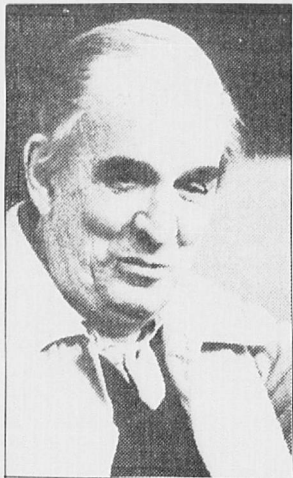
jatkuu sivulla 7.

Dramaten vie kolme Bergmanin ohjausta New Yorkiin

Tukholman Dramatiska teatern vierailee kesäkuussa New Yorkissa pidettävillä teatterifestivaaleilla. Dramaten vie Yhdysvaltoihin kolme Ingmar Bergmanin ohjausta, joista *Neiti Julien* pääroolissa nähdään kansainvälistä elokuvauraa luonut *Lena Olin*.

Neiti Julien lisäksi Yhdysvalloissa vierailevat Bergmanin ohjaukset *O'Neillin Pitkän päivän matka yöhön* -näytelmästä ja Ibsenin *Nukkekodista*.

Yleisö- ja arvostelumenestys *Markisitar de Sade* jouduttiin aiemmista suunnitelmista poiketen jättämään pois keskeistä roolia näytelleen *Stina Ekblad*in raskauden takia.

Ingmar Bergman

Marimekko sulkee ovensa

NEW YORK CITY - 7 West 56th Streetillä 15 vuoden ajan toiminut Marimekko-liike joutuu sulkemaan ovensa. Marimekko Oy:n presidentti Magnus Hästön mukaan syynä on rakennuksen myynti uudelle omistajalle sekä vuosia jatkunut kiista rakennuksen aikaisemman hallintoväen kanssa.

Monia Marimekon tuotteita tullaan yhä myymään Yhdysvalloissa lisenssisopimuksin. Petivaatteet, pöytäliinat, kankaat ja pikkulasten vaatteet saapuvat pian US:n markkinoille. Kaikkia tullaan myymään suuremmissa tavarataloissa kautta maan.

Marimekko toivoo voivansa avata uuden liikkeen toisessa sijaintipaikassa niin pian kuin mahdollista.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION, New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue 24th floor

New York, NY 10017

Puh. 212-573-6007

Telefax 212-573-6310

Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa

Puh. 212-808-9721

Telefax 212-370-2863

Telex 212-370-2863

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232 Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284

Central Village Tel. 564-2147

Finnish American Heritage Society's

Annual Spring Dinner

Sunday, May 5, 1991 1 p.m.

Finnish Hall
Canterbury, CT

Adults \$6.50

Children under 12 \$3.00

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Floridan Karjalaseura

Sesongin viimeinen kokous oli lauantaina 7 päivä t.k. Turistiklubilla.

Koska minulle annettiin niin komealta kalskahtava nimi kun tiedotussihteeri, niin visertelen tässä muutamia seuran touhuja.

Sesonki oli antoisa, niin ohjelmien, tanssien ja matkojen suhteen. Rahaa tuli ja puheenjohtaja Lahtela pumppasi jäseniin uutta työtarmoa ensi talven varalle.

Päätiimana tulee olemaan Turistiklubin auttaminen rakennussuunnitelmissa. Seura on jo luvannut 10,000 dollaria kun työt alkavat.

Seuratkaa toiset seurat esimerkiksi! Se karjalainen luonne kun on sellainen, että jos naapurilla ei ole paitaa, pitää antaa omansa. Joskus ollaan liian anteliaita.

Ensi talven ohjelmassa on joulujuhla, matkoja, tammi-kuussa koko viikon kestävä Karjalaviikko, johon lentää Suomesta ohjelmaa. Päivälistiä uumoillaan, niillähän sitä rahaa kääritään.

Karjalaseuraa vievät eteen-

päin kantajajäsenet, täällä asuvat ja toiset puolet lumilintuja. Tällä hetkellä ovat välitkin ihmeen lämpimät.

Eino Laposelle, joka hiljakkoin menetti ainoan nuoren poikansa, ojennettiin lämpimiä sydämellisiä sanoja osauttaen hänen suruunsa. Sairaita on Terho Rousku jota Lindeenit menevät tervehtimään. Samoin Sirkka Lehto joka on Sairasosastolla Lepokodissa. Maija Ojala on luvannut mennä häntä ilahduttamaan ja monia muita "leidejä".

FinnFestin tomu on nyt laskeutunut ja sen alta tirkistää yhtä ja toista mielenkiintoista asiaa. Sade teki häittänsä, mutta hyvin järjestetty juhla teki voittoakin.

Vaikka saimme rämpiä vesilätäköissä kengät kainalossa, ei yhtään hapanta naamaa näkynyt. Kasvot olivat kyllä tunteettomia, paikkakunnan finnejä oli niukalti? Amerikkalaisen lehden mukaan meitä oli 16,000. Hyvää mainostusta.

Hertta Odell
tiedotussihteeri

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Huhtik. 18. 1991

Kevään ihanien kukkien kukkiessa saapui jälleen surusanoma. Sairaskodin pitkäaikainen asukas Sylvia Mäki nukkui kuolonuneeen 13 p. huhtik. 96 vuoden ikäisenä.

Maanantain kahvikonsertissa musisoivat taidokkaasti Yrjö Palmu ja Leo Jaakkola. Sydämellinen kiitos teille pojat ja onnellista kesää Palmun perheelle siellä Suomessa ja pikaista paluuta taas luoksemme syksyllä.

Samoin parhaat kiitokset Helping Hands tytöille ja pojille ja hyvää kesää teille, jotka jo lähdette luotamme hetkeksi. On ollut ihanaa pitää teitä täällä. Tiistaina Haapan kansanlauluillassa esiintyi Eleonora ja Heino Vattulainen. Oli ilo kuulla teitä!

Keskiviikkona oli huhtikuun syntymäpäiväjuhla. Se on aina odotettu. Kukat, kakut, kahvit ja valokuvaaja, sekä ystävät ympärillä, näin se juhla syntyy. Laulu- ja musiikiesitykset järjesti Kenttähaalin kuoro avustajineen, joille parhaat kiitoksemme.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Huhtikuun vanhin syntymäpäiväsankari oli Thomas Nyysä 101 vuotta. Parhaat Onnittelumme teille kaikille ja terveyttä jatkossa.

Perjantaina oli muistotilaisuus Sylvia Mäelle ja Robert Adamsille. Pastori Erkki Ahonen puhui ja lauloi tässä tilaisuudessa. Sydämellinen kiitoksemme kuluneen viikon rakkauden työstä täällä.

Huom! Lepokodin jäsenistön puolivuosis kokous on lauantaina 27 pv. Annan Majassa klo 2 iltapäivällä. Kahvitarjoilu alkaa klo 1:00 ip. Tiedoksenne, Vappujuhlat ovat 4 pv. ensikuuta. Myöhemmin lisää.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti alla olevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tiedävät 1800 South Dr. Lake Worth, FL 33461.

1640 Lillian Leisio
779 Lauri Leonard Lempinen
1333 Amras Liljeberg
490 Kerttu Lindmar
2317 Olga Maria Lindström
1308 Saimi Lukkarila
251 Edla Luoma
2057 Evelyn Mackie

Maaliskuu oli Turistiklubin kalenterissa ennätyksellisen kiireinen. Monet viihde- ja musiikkiryhmät vierailivat Suomesta ja täyttivät juhlasalin jokaista sijaa myöten.

Tuntuu siltä, että Suomesta lähtee tänne sitä parasta mahdollista ainesta. Poliisilaulajista ja Kauhavan Big Bandistä puhutaan vieläkin monien muiden lisäksi.

Länsirannikon Poliisikuoro piti Turistiklubilla mukavan illan 14. maaliskuuta. Heillä oli tällä mantereella kymmenen konserttia. Kuoron päämiehet lahjoittivat Alfons Ukkoselle ja Kalle Nikulalle muistotaulut kiitokseksi heidän työstään konsertin onnistumiseksi.

Lahjojen joukossa oli myös visakoivusta tehty patukka sekä leipälapio Selma Martensdottirille. Vieraille ojennettiin Onni Puskalan mustasta pähkinäpuusta veistämä nuija. Turistiklubi sai tässä tilaisuudessa vastaanottaa myös Kotkan kaupungin vaakunan, ja Kotkan kaupungin edustajalle lahjoitettiin pähkinäpuinen nuija.

Poliisikuoron johtajina toimivat Seppo Naarajärvi ja Pertti Sepponen ja puheenjohtajana Matti Jaskari. Ryhmällä oli mukana myös lääkäri, lääkintöneuvos Toivo Johannes Kangas Kauhajolta. Kuorossa lauloi 52 poliisikuoron jäsentä. Ehtivätpä he vaihtaa mielipiteitä myös tšekäläisten virkaveljiensä kanssa.

Tulot konsertista kuoro lahjoitti Turistiklubin rakennus-

rahastoon.

Sitkeän harjoituksen tulos oli selvästi nähtävissä ja poliisilaulajat olivat upea näky virkapuvuissaan. He lauloivat isänmaastaan ja sen kauneudesta luonnossa.

Ohjelma koostui sekä englanninkielisistä että tutuista kotimaisista serenaadeista. "Kotimaani on Suomi" saivat kovat abloodit ja "Suomen laulu" laulettiin yhdessä Floridan Laulumiesten kanssa. Sen jälkeen yleisö taputti kuoron laulamaan vielä yhden ylimääräisen numeron.

Seuraavana iltana heillä oli yhteinen illanvietto tšekäläisten Mieslaulajien kanssa.

Kauhavan Big Bandin konsertti oli reipas tuulahdus Suomesta. Nuoret soittajat esiintyivät 18-miehen orkesterina, jossa soivat saksofonit, trumpetit, pasuunat, kitarat, piano, basso ja rummut. Laulusolistina toimi Olli Orrenmaa ja bändin johtaja oli Jukka Lumme.

Alfons Ukkonen esitteli soitto-kunnan "puukkopitäjästä", ja hän sai ryhmältä hauskan nimen "Veturi", koska oli pitkään toiminut kuoron matkan järjestelijänä.

Kauhavan Big Band soitti mm. Duke Ellingtonin, Kauko Käyhkön ja Toivo Kärjen mukaansa vievää musiikkia, jota he itse kutsuivat sopivasti tyylikkääksi. Asutkin pojilla oli yhtä tyylikkää kuin musiikkinsakin, jokainen mustassa smokissaan.

Nuoresta iästään huolimatta

Tilausmaksut nousevat

Kuten ehkä tiedätte, olemme koettaneet pitää tilausmaksumme niin alhaisina kuin mahdollista alati nousevista postituskuluista huolimatta.

Äskettäin voimaan astuneiden uusien postitusmaksujen johdosta meidän pitää uusia tilausmaksumme. Tilausmaksumme on pysyneet samoissa vuodesta 1983. Tänä kahdeksanvuotiskautena postituskulume ovat nousseet 300 prosenttia.

Niinpä Raivaajan johtokunta on päättänyt seuraaviin tilausmaksuihin:

Yhdysvallat

Yksi vuosi - \$23.00
Kuusi kuukautta - \$15.00
Kolme kuukautta - \$11.00
Kaikki ylläolevat koskevat toisen luokan postitusta.
Yksittäinen numero, ensimmäisen luokan postissa - \$2.00

Yksi vuosi, ensimmäisen luokan postissa \$46.00

Ulkomaat

Yksi vuosi - \$28.00
Kuusi kuukautta - \$20.00
Yksittäinen numero len-
topostitse - \$4.00
Yksi vuosi lenpostissa - \$93.50
Uudet tilausmaksut astuvat voimaan toukokuun 1, 1991.

Siis, jos haluatte esimerkiksi uusia kolmeksi vuodeksi, maksatte \$60.00 eli \$20.00 vuodelta, jos teette sen ennen toukokuun ensimmäistä. Toukokuun 1, 1991 jälkeen vuoden tilaus maksaa \$23.00.

Vuotuinen opiskelijatilauksemme pysyy nykyisellään, \$10.00 vuosi.

Voitte välttää nousulta uusimalla tilauksenne nyt! Kaikki uusinnat - ja uudet tilaukset - mitkä on tehty ennen toukokuun 1. päivää, nykyisillä tilausmaksuilla. Voitte uusia tilauksenne vuodeksi, kahdeksi, kolmeksi, viideksi, 10 tai useammaksi vuodeksi nykyisillä maksuilla kunhan teette sen toukokuun alkuun mennessä.

Olemme pahoillamme tilaus-
jatkuu sivulla 6

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmailta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitua haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

ta orkesterin jäsenet näyttivät pitkälle kehittyneitä taitojaan ja heidän musiikkinsa oli voimakkuudessaan jopa rauhoittavaa. Duke Ellingtonin ja Benny Goodmanin aikojen sävelet kuultiin Turistiklubilla todella aitoina.

Perinteistä Floridan Karjalaisten juhlaa vietettiin 10. maaliskuuta salin täyteen yleisön läsnäollessa. Tunnelmarikkaassa juhlassa oli musiikkia, lausuntaa, ja laulua sekä vaikuttava Aimo Frondeliuksen "Evakkoon lähdän muistelo". Karjalaseuran puheenjohtaja Olavi Lahtela puhui evakkomatkoista. Tässä tilaisuudessa luovutettiin Kalajoen vaakuna Turistiklubille.

Kaunis Veera näytelmä esitettiin FinnFest viikolla uusintana kaksi viimeistä kertaa ja väkeä riitti juhlasaliin vielä oikkein mukavasti. Ari Laine ja harrastelijanäyttelijät ovat tehneet paljon uhrautuviaista työtä Turistiklubin hyväksi.

Huhtikuun kuukausikokouksessa todettiin talven kuukausien taas menneen nopeasti monenlaisten tilaisuuksien touhussa. Paljon on ollut tarjolla viihdettä Suomen ja pohjoisvaltioiden turisteille, samoin Kanadasta tullee, sillä monena viikkona on ollut kuutenakin iltana juhlia. Viisi uutta jäsentä yhtyi seuraan maaliskuussa.

Poliisikuoro lahjoitti konsertistaan tulot Turistiklubille, joka oli \$1,074 ja Eeva Ramon testamentti toi seuralle \$1,000.

Rakennushankkeen piirustukset on saatu ja rakennusrahoituksesta keskusteltiin pitkään. Laulumiehet lupasivat pitää konsertin 3. marraskuuta haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi ja moni muu seura on luvannut eri kokaisia lahjoituksia samaan tarkoitukseen.

Turistiklubin toiminta jatkuu tänä vuonna vielä kesäkuusakin, sillä Kuopion näytelmäkerho tulee esiintymään kesäkuun 2 p:nä.

Vappukimara, äitienpäivä ja Memorial Day -juhlat ovat vielä tulossa, ja sen jälkeen ansaitseekin Turistiklubin johtokunta ja sen toimivat jäsenet kesäloman.

Seuraava kokous on syyskuussa, jonka jälkeen aloitetaan talviesonki ja otetaan kaikki turistit ja lumilinnut ystävällisesti vastaan.

Anja Laurila

Kari Seppälä työpöytänsä ääressä.

Vahdinvaihto Raivaajassa

Kari Seppälä toimituskuntaan

Tamperelainen Kari Seppälä, 29, aloitti vuoden pituisen toimittajaharjoittelijakautensa Raivaajan toimituksessa maaliskuun alussa. Hänen edeltäjänsä Marita Seulamo, tamperelainen hänkin, palasi vuoden 1990 lopulla Suomeen päättääkseen opintonsa Tampereen yliopistossa.

Seppälä on opiskellut tiedotusoppia, draamakirjallisuutta, taidehistoriaa, puheoppia ja kieliä Tampereen yliopistossa. Opintojensa ohessa hän on työskennellyt matkailu-, teatteri- ja lehtialoilla. Useana kesänä hän on toiminut matkappaana monissa Euroopan maissa, mikä on ollut arvokasta kielipintojen kannalta.

Urheilun ja musiikin parissa Seppälä viihtyy vapaa-aikanaan. Valokuvaus on harrastus, mistä on myös ammatillisesti hyötyä.

Ensimmäiset kuusi viikkoa Fitchburgissa ovat menneet mukavasti. Seppälä on saanut tutustua paikkakunnan suomalaisiin ja on jo ehtinyt kiertää Fitchburgin ja Bostonin seutua laajemmaltikin.

Euroopan maissa kuin kotonaan kulkeva Seppälä ei ole käynyt Yhdysvalloissa aikaisemmin, joten kaikki on uutta näin alkuun.

TILAUS...
jatkoa sivulta 5

maksujemme nousun johdosta, mutta ne ovat taloudellisesti välttämättömät. Toivomme, että ne lukijat ja ystävät, jotka voivat tukea toimintaamme lahjoituksillaan, tekevät sen edelleenkin välttämättömäksi tuleville tilausmaksujen nosuilla.

Raivaaja Publishing Company
Jonathan Ratila
Liikkeenhoitaja

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Levi M. Häkkinen

WORCESTER, MA - Levi M. Häkkinen, 75, 246 Olean St., kuoli huhtik. 18, 1991 St. Vincentin sairaalassa pitkän sairauden murtamana.

Edesmennyt oli syntynyt Quincyssa Otto A. ja Hilma S. (Lehtola) Häkkinen poikana ja asui myös Hubbardstonissa. Viimeiset 53 elinvuottaan hän asui Worcesterissa.

Hän työskenteli automekaniikkona entisessä Acme Auto Body Co:ssa 36 vuoden ajan ennen kuin jäi eläkkeelle 1977.

Edesmennyt kuului First Congregational kirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi vaimo Gertrude G. (Johnson) Häkkinen; kaksi poikaa, David A. ja John M. Häkkinen, kumpikin Worcesterissa. Pariskunta vietti 53-vuotishääpäiväänsä viime vuoden lokakuussa.

Hautaustoimisto Miles, 1158 Main St., Holden, huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Glenn hautausmaahan Hubbardstonissa.

Arthur W. Lehesvuo

BROOKLYN, CT - Arthur W. Lehesvuo, 84, Stetson Road, kuoli huhtik. 9, 1991 Day Kimballin sairaalassa Putnamissa.

Hän oli syntynyt Suomessa heinäk. 12, 1906 ja oli asunut Brooklyniin vuodesta 1961.

Ammatiltaan edesmennyt oli kirvesmies ja työskenteli useita vuosia ammattiliiton kirvesmiehenä New York Cityssä.

Edesmennyt kuului Suomi-Seura r.y.:hyn.

Kaipaamaan jäi vaimo Toini (Kokko) Lehesvuo, jonka kanssa hän avioitui 1940.

Kaipaamaan jäi vaimon lisäksi sisko Ruotsissa.

Hautaustoimisto Tillinghast, 433 Main St., Danielson, huolehti hautauksesta.

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Kuolleita

Ossi V. Västilä

SAN LEANDRO, CA - Ossi V. Västilä, 61, Graft Avenue, kuoli helmik. 27, 1991 Alta Batesin sairaalassa Berkeleyssä työpaikallaan saamansa sairauskohtauksen seurauksena.

Edesmennyt oli syntynyt Parkanossa Suomessa Vilho J. ja Lyydia (Häkkinen) Västilän poikana ja oli asunut useita vuosia Bay alueella.

Hän työskenteli kirvesmiehenä ja koneenrakentajana University of California oppilaitoksessa useita vuosia.

Kaipaamaan jäi vaimo Jennie M. (DiPilato) Västilä, kotoinen Worcester, MA:sta; kaksi tytärtä, Marija I. Whitley ja Mrja K. McBride, kumpikin Torontossa Kanadan Ontariossa; ja neljä lastenlasta.

Robert Adams

LAKE WORTH, FL - Robert S. Adams, 81, kuoli huhtik. 10, 1991 Amerikan Suomalaisessa Lepokodissa. Hänen vaimonsa Hilja (Tielinen) Adams kuoli 1983.

Hän oli syntynyt kesäk. 6, 1909 Fitchburgissa Otto ja Sanni (Koivisto) Adamsin poikana ja asui siellä suurimman osan elämästään.

Ammatiltaan edesmennyt oli maalari ja jäi eläkkeelle useita vuosia sitten. Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi veli Veikko Koski, Colorado Springs, CO; ja neljä sisarusten lasta.

Sawyer-Miller hautaustoimisto, 129 Elm St., Fitchburg, huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER
FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Matti Rajaniemi

WESTMINSTER, MA - Matti Rajaniemi Jr., 75, 164 State Road East, kuoli maalisk. 30, 1991 kotonaan pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt jouluk. 22, 1915 Suomessa Matti ja Maria (Kuusisto) Rajaniemen poikana ja sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1934. Vuonna 1943 hänestä tuli Yhdysvaltain kansalainen.

Viimeiset 41 elinvuottaan edesmennyt asui Westminsterissä. Hän työskenteli entisten Crocker-Burbank, Weyerhaeuser ja James River paperifirmojen palveluksessa ennen kuin jäi eläkkeelle 13 vuotta sitten.

Rajaniemi oli toisen maailmansodan veteraani ja hän oli saanut vastaanottaa ranskalaisen Croix de Guerre -kunniamerkin.

Kaipaamaan jäi vaimo Annie "Nancy" J. (O'Halloran) Rajaniemi. Vuoden 1990 pariskunta huomioi 42. hääpäiväänsä. Jälkeen jäi myös poika Mike Halloran, Westminster; kolme tytärtä, Christine Lamey, Fitchburg, Arlene Goguen, Brewster, ja Pauline Gilbert, Lunenburg; kymmenen lastenlasta ja kolme lastenlasten lasta.

Sawyer-Miller hautaustoimisto, 123 Main St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Woodside hautausmaahan.

E. Ingrid Haapaniemi

GARDNER, MA - E. Ingrid Haapaniemi, 83, kuoli huhtik. 15, 1991 Wachusett Manor hoitokodissa, Hospital Hill Road, sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa Victor ja Minna (Seppele) Haapaniemen tyttärenä ja asui useita vuosia Quincyssa ennen kuin muutti Gardneriin 36 vuotta sitten.

Edesmennyt oli kuulunut West Quincy Congregational kirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi sisko Mildred Nash, Fitchburg ja kaksi sisarusten lasta.

Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Pine Grove hautausmaahan.

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA
SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

Vihitty

Kevin J. ja Kirsti Shala Herendeen

Herendeen - Talikka

Joulukuun 29. päivänä 1990 klo 5:30 ip. alkanneessa tilaisuudessa vihittiin avioliittoon Kirsti Shala Talikka ja Kevin J. Herendeen United Methodist kirkossa Painesville, Ohiossa.

Kirstin vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Leo J. Talikka, Painesville, Ohio ja Kevinin vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. John W. Herendeen, Grand River, Ohio.

Urkujen soittaman alkusoiton aikana sytytettiin kynttilät kirkossa, sillä nuoret olivat toivoneet vihkimistä kynttilän loisteessa. Ja heidän toivomuksensa toteutui. Nopeasti kirkko täyttyi juhluvieraista.

Kun Bachin sävellyksen tahdissa oli nuoren parin kaikki isovanhemmat saatettu paikoilleen, niin solisti Julie Weitman lauloi kauniisti soolot "Here and Now" sekä "The Rose", minkä jälkeen sulhasen ja morsiamen äidit ohjattiin heille varatuille istuimille. Kunnia morsiusneitona oli morsiamen sisar Michelle T. Talikka.

Kuultiin trumpettistin esittämä soolo ja sitten alkoivat urut soimaan. Wagnerin "Bridal Chorus from 'Lohengrin'", minkä tahdissa Leo J. Talikka talutti upeassa morsiuspuvussa olevan tyttärensä Kirstin alttarin edessä odottavan tulevan aviomiehensä luo. Yhteisesti rukoiltiin Herran siunausta nuorelle parille, joille sulhasen eno Gary Grath esitti tulevaisuudessa varteen otettavia sanoja.

Nuorten vihkimisen toimitti morsiamen isoisän veli, pastori Raymond Abbit apunaan pastori Gerald K. Kalb.

Tärkeän toimituksen päätyttyä sytytettiin vihkimiskynttilä ja morsiamen setä Heikki K. Talikka saattoi äitinsä ja samalla morsiamen mummin parvekkeelle, mistä kohta kuuluikin urkujen säestyksellä ja kauniisti suomenkielellä laulettuna: "Oi muistatko vielä sen virren", mikä sai kyyneleet nousemaan monen suomalaisen silmiin, eivätkä ne kaukana olleet kieltämme ymmärrättömiltäkään, sillä sävel ja esitys loivat tunnelman herkkyyden.

Pastorien toimittamien rukousten ja siunausten jälkeen esitettiin nuori aviopari Mr. ja Mrs. Kevin J. Herendeen sukulaisten ja häävieraisten onniteltaviksi.

Mainittakoon, että morsian päätti lakikoulun talvella ja graduation on toukokuussa, joten hänestä tulee juristi. Sulhasen puolestaan on managerin vakanssilla yhdessä tämän maan suurimmista tilintarkastusliikkeistä.

Välittömästi vihkimistilaisuuden päätyttyä kaikki juhluvieraat siirtyivät muutaman mailin autoilun jälkeen Madison Country Clubille, Madisoniin, missä oli juhlaillallinen maljoineen. Tanssiakin oli siihen kykeneville, ja heitähän olivat melkein kaikki. Erinomaiset musikat pitivät huolta tahdist, missä oli jokaisella jotakin, niin vanhoille kuin nuorillekin. Ja hauskaa oli.

K.K.

Korjaus! Ilmari Salo Floridasta soitti toimitukseemme maanantaina ja tiesi kertoa, että viime viikon Raivaajassa (huhtik. 17, No. 16) sivulla 4 olleen Hännisen orkesterin valokuvan soittajat oli nimetty väärässä järjestyksessä. Oikea järjestys olisi vasemmalta oikealle: Arthur Williams, Anselm Lampi, Hänninen ja Arne Peterson. Toimitus kirjoitti nimet siten kuin ne oli meille annettu. Kiitos korjauksesta!

From the desk of Stig Häggblom:

Jouni Kortelaisesta vaikkapa Tokion voittaja

Huhtik. 17. p:nä 1991

Takanapäin on sitten Bostonin 95. maratonjuoksu, kilpailu, jonka suomalaiset ovat vuodesta 1919 (Carl Linder Ahvenanmaalta) voittaneet kahdeksan kertaa.

Kun oli Eino Oksasen ja Veikko Karvosen kulta-aikaa Suomessa, ei varmaan riittävästi arvostettu näitä suuria voittoja. Amerikansuomalaiset sen sijaan elivät tunnelmissa mukana täysin siemauksin ja pitivät suomalaispöjistä hyvää huolta.

Nykyisin vanha suomalaispolvi USA:ssa on tietyllä tavalla väistynyt. Ajat ovat muuttuneet myös siinä mielessä, että Suomesta käsin ei ilman muuta tule juoksijoita, joilla on potenssia voittaa Bostonissa.

Suomessa sen sijaan ollaan aina voittoja meikäläisille vaatimassa. Myös Bostonissa pitäisi voittaa.

★

Juha Väätäinen, 70-luvun suurjuoksija, täyttää tänä vuonna 50. Syksyllä hän väistyi kestävyysjuoksijoiden päävalmentajan tehtävistä.

Väätäisen mukanaolot Bostonissa eivät olleet kovin menestyksellisiä yhtä poikkeusta lukuunottamatta. Poikkeus oli olympiavuoden 1988 naisten kilpa, missä Tuija Toivonen (silloin Jousimaa) oli Rosa Motan jälkeen kilpailussa toisena.

Muutkin suomalaistyöt juoksivat hyvin. Silloin olivat mukana myös tämän vuoden mukanaolijat Kirsi Rauta ja Ritva Lemettinen.

Kirsi Rauta oli naisten kilvan 14. nyt koko kilpailun 193 maaliintulija ja aika 2.37,35 oli hänen oma ennätyksensä.

Kirsi, samoin kuin Lemettinenkin, sija 15. ja aika 2.38,19, ovat yrittämässä Suomen joukkueeseen Tokioon syksyn yleisurheilun kolmansiin MM-kilpailuihin.

★

On melko selvää, että Suomessa tuskin korkealle arvostetaan Jouni Kortelaisen 17. ja Pekka Roton 19. sijaa tämän vuoden Bostonissa.

Jouni juoksi elämänsä 13. täysmaratonin ja Pekka seitsemäntensä saaden ennätyksensä 2.18,04. Vanhaa ennätystä parannettiin kolmella minuutilla.

Suomessa ei huomata, että suuri USA ei saanut kuin yhden juoksijan suomalaisten edelle, Pittsburgin Paul Zimmermanin ajalla 2.15,32. Hän oli 12:a.

Suomalaisten väliin mahtui sijalle 18. kahdesti 80-luvulla Bostonin voittanut Geoff Smith, ajalla 2.18,00 viisi sekuntia Kortelaiselle hävin-

Jos aikakirjoista seuraa asioita, voi päätellä, että Italian Gelindo Bordin, joka voitti olympiamaratonin, ei ollut suosikki. Häntä vain oli "trimmattu" voittajaksi oikealla tavalla. Näin pitäisi suomalaistenkin lähteä liikkeelle, katsoo Lasse Mikkelsen, nuori juoksujen päävalmentaja.

Kuva: Stigu

neenä ja 4 sekuntia ennen Pekka Rotoa.

★

Meillä kaikilla on oikeus mielipiteisiimme. Kirjoittaja on sitä mieltä, että Jouni Kortelainen jo Bostonin perusteella olisi kypsä vastaanottamaan Suomen tehtävän Tokion MM-maratonilla.

1988 Suomelta ensi kertaa Söulissa täysin puuttui miesten maratonedustus, kun ei voitu tehdä valintaa sen vuoden Bostonin juoksun perusteella.

Nyt pitäisi valita ainakin tämä yksi ja sitten katsoa kesän aikana tuleeko Jounille matkaan kaveri.

★

Väätäisen paikalle valmentajaksi tuli nuori (syntynyt v.

1957) Lasse Mikkelsen, joka oli mukana myös Bostonissa tämän joukkueen johtajana.

-Mielestäni tätä hommaa ei voida tehdä tulevaisuutta ajatellen, ellei aina pyritä siihen, että ollaan mukana suurissa kilpailuissa. Suomalaisia ei saa puuttua Tokiosta eikä myöskään ensi vuonna Barcelonan olympiamaratoneilta.

Saatamme Mikkelsenin kanssa molemmat olla sitä mieltä, että Jouni Kortelainen juoksee Tokiossa kovemman maratonajan, jos häntä ei pakoteta esimerkiksi kuuden viikon kuluttua Hampuriin "näyttöaikaa" hakemaan.

Suuret ja pienemmät juoksijat saattavat vuoden aikana juosta kaksi kovaa kisaa ja onnistua niissä hyvin. Jos juoksua on enemmän, ne jo vaikuttavat tuloksiin heikentävästi.

Bushille D-arvosana ympäristöasioissa

Ympäristöasiantuntijat antoivat presidentti George Bushille huonon arvosanan ympäristöasioiden hoitamisesta 21. Earth Day -juhlailaisuuden yhteydessä.

"Tarkasteltaessa presidentti Bushin kaikkia ympäristöasioiden muistiinpanoja ja kirjoituksia, niin hänelle on jälleen kerran annettava arvosanaksi 'D'," kerrottiin luonnonsuojelujärjestön presiden-

tille jätetyssä raportissa New Yorkissa.

"Bushin ympäristöpolitiikka on luisumassa pois niistä lupauksista, jotka annettiin vuoden -88 kampanjan yhteydessä. Ensimmäisen vuoden kehitys oli laiminlyöntejä ja välinpitämättömyyttä Valkoisen talon vuoden 1981-88 ympäristöpoliittisia luonnehdintoja kohtaan" ympäristöryhmä ilmoitti.

Suomi College...

jatkoa sivulta 4.
pariselle. Saakoon tämä lahja ja sen tuottama moninainen hyöty niin yksityisille amerikkansuomalaisille kuin näiden asioiden tutkijoille kauan säilyä kansamme tietouduksella!

Projekti, Suomi Synodin historiallisten dokumenttien säilyttäminen mikrofilmauksen

kautta, jatkuu. Ystäviä, jotka tahtovat kannattaa tätä vielä jäljellä olevaa toimintaa kehoitetaan lähettämään lahjojaan Suomi konferenssin rahastonhoitajalle, rouva Sigrid Lassilalle, 305 E. Vivian St., Houghton, MI. 49931.

Raymond W. Wargelin,
SSCMP Projektin johtaja

The Finnish-American

RAIVAAJA

U. P. accordionist gets national recognition

MASS CITY, MI - Decades ago, Art Moilanen taught himself to play the accordion to preserve Finnish cultural heritage.

Now, at 73, Moilanen was one of 13 folk artists across the United States - two from Michigan -- honored last year with \$5,000 awards from the National Endowment for the Arts.

"I've been giving accordion lessons to students so Finnish music wouldn't die out," he said. And he still performs at weddings and dances in the Upper Peninsula.

"There wasn't anybody around when I wanted to learn. I just listen, learning little by little, buying all the books I could," said the retired logger and bar owner.

Many tunes were learned from Finns who worked on his family farm after losing their jobs in the bitter Copper Country miners' strike that ended in 1913. Other tunes were picked up while he worked in lumber camps.

"I've always had sawdust in my ears," as he puts it.

Over the years, Moilanen developed an international reputation.

Michael Loukinen, a Northern Michigan University sociologist and filmmaker, was one of those who nominated Moilanen for a National Endowment for the Arts award.

Loukinen recalled first hearing about Moilanen while doing interviews for a documentary film on Finnish-American culture.

"Inevitably out comes the wedding pictures and one character pops up time after time. I'd never met the guy but saw him in all these wedding pictures," Loukinen said. "People insisted only Art could play at their weddings."

He recalled passing the tiny Rousseau Bar on a narrow, tree-lined road outside Mass City in the eastern U. P.

"People were driving over 100 miles to dance there," Loukinen said. "Cars were stretched a quarter to half mile on both sides of road. There was a traffic jam in the boondocks. Who was playing there? Art Moilanen."

Moilanen owned and later sold his own tavern, Art's Bar.

"His repertoire was mostly Finnish, but he also blended in tunes from Swedish, Italian, Croatian, Polish and other groups because that's required if you

run a bar up here," Loukinen said.

Moilanen has played at the Kaustinen Folk Music Festival in Finland, Europe's largest folk festival.

"In U. P. style he was all alone, wearing his bar baseball cap," Loukinen said. "He won the hearts of the people. He became a little local celebrity there."

In addition, he performed at the Smithsonian Institution in Washington during the 1987 of Michigan's Sesquicentennial,

Art Moilanen: "I have given accordion lessons to keep Finnish music alive". He still plays at weddings and dances.

the 150th anniversary of statehood.

Only about a dozen folk artists are selected each year for National Endowment for the Arts grants, based on nominations from folklorists, scholars, community organizations and folk tradition groups. The winners this year came from a pool of 197 nominees.

Moilanen's nomination was on file since 1981.

The other Michigan winner was Howard Armstrong, an African American string band musician from Detroit.

Bess Lomax Hawes, director of the endowment's folk arts program, described Moilanen as "elegant, straightforward, non-flashy, a good quality musician. He's out there making sure everybody dances."

by Eric Freedman in the Detroit News

Art Moilanen is one of the four Finnish American traditional artists featured in Michael Loukinen's video "Tradition Bearers" which is available at the RAIVAAJA bookstore for \$35.00. If ordering by mail, please add \$2.00 postage and handling (Mass. residents add \$1.75 sales tax).

RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

BLOOMINGTON, IN - The Fourth Conference on Finnish Studies in North America will be held at Indiana University on May 8-11.

The conference has been organized by the Council for Instruction of Finnish for Foreigners (UKAN) in cooperation with the Department of Uralic and Altaic Studies of Indiana University.

The conference will be taking place in the Indiana Memorial Union on the campus of the university.

The following is a schedule of the papers being presented:

May 9

8:30 - Opening remarks by the representatives of Indiana University and the Finnish Ministry of Education.

9:00 - *Deixis, Personal Names, Numerals, Kinship Terms* by Robert Austerlitz (Columbia University).

9:30 - *From Donnerwetter perkele to kovat panevat menoksi: the "unmistakenly Germanic impact" on the foreign learner*, James Cathey (University of Massachusetts).

10:00 - *To What Extent Are Finnish Syntactic Changes Due to Foreign Contacts?*, Lyle Campbell (Louisiana State University).

10:30 - *Contacts and Change: Interpersonal Exchanges in Finnish*, Aili Flint (Columbia University).

11:20 - *Sortal Quantification in Finnish Syntax*, Börje Vähämäki (University of Toronto).

11:50 - *The Word Order Position of the Question Particle in Finnish and Hungarian Sentences*, Gyula Décsy (Indiana University).

1:30 - *Remarks on the Structure and History of the Uralic*

Fourth conference:

Finnish Studies in North America

Indiana University, Bloomington, May 8-11, 1991

Case System, Mikko Korhonen (UKAN & University of Helsinki).

2:00 - *Suomen ma - mä - suffiksin polysemiaa* (On the Polysemy of the Suffix *ma - mä* in Finnish), Pentti Leino (UKAN & University of Helsinki).

2:30 - *On the Use of the Discourse Particle ai*, Marja-Leeena Sorjonen (UCLA).

3:00 - *Abbreviated Clauses in 17th-Century Finnish and Modern Finnish: Causes for Differences in Frequencies*, Pirkko Forsman Svensson (Indiana University).

3:45 - *The Direct Object in Finnish and other Finno-Ugric Languages*, Carol Rounds (Columbia University).

4:15 - *Aalto Abroad: Critical Response to Alvar Aalto outside Finland, 1925-1990*, Judith Hull (University of Illinois).

4:45 - *Finnish Wedding Customs and Costumes*, Inkeri Rank (UCLA).

5:15 - *Finland's Contribution to the World of Music*, David Pickett (School of Music, Indiana University).

May 10

9:00 - *On Teaching the Kaleva to Advanced Students*, William Wilson (Brigham Young University).

9:30 - *Integrating Finnish Materials into a Scandinavian Mythology Course*, Thomas DuBois (University of Washington).

9:50 - *"Käraste min syster" - Another Hagar Olsson Correspondence*, Virpi Zuck (University of Oregon).

10:10 - *Ecstatic Religion in "Maa on syntinen laulu"*, Donna Palomaki (University of Wisconsin).

11:00 - *What Happened to Finnish Literature in the 1980s?*, Maria-Liisa Nevala (UKAN & University of Helsinki). This paper will be in Finnish.

1:20 - *Who said what? A Study of Tense Variation in Spoken Narrative*, Marja-Liisa Helasvuo (University of California at Santa Barbara).

2:00 - *The Development of the Definite Article SE in Spoken Finnish*, Ritva Laury (University of California at Santa Barbara).

We had our board meeting and the monthly meeting on Sunday [April 14].

The membership chairperson Linnea Hoover reported that we have six new members. They are Nadja Salomaa, Suzanne Sjoblom, Sven Teir, Urpo Kurko, Aila Kurko, Matti Suonpaa and we welcome them all. They were accepted as members unanimously.

It was decided to keep the hall open until Mother's Day which is on May 12. The program that night will be put on by Linnea Hoover.

Last Sunday, Alma Peltola put on a good program.

Heino Vattulainen sang with some tapes playing the music. He sang "Kalamiehen ralli" and "Floridan helmet." Hugo Aho played played his mouthorgan with "Orvokkeja äidille," "Hieno helmapolka" and "Grandfather's Song" being his selections.

Leo Jaakkola played on his

2:30 - *A Finnish-English Contrastive Study Made by a Class*, Tuuli Forsgren (University of Minnesota).

3:00 - *Mullopullo: Intensive Teaching of Incorrect Pronunciation*, Kim Nilsson (University of Wisconsin).

3:45 - *Computer Contribution to Finnish Studies*, Melvin Luthy (Brigham Young University).

4:15 - *The Culture and Language Retention of a Finnish Minority in Canada*, Tellervo Kä-

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

viola "Sheep May Safely Graze" by Bach and "Albeniz Tango" and "Schonrosmarin."

"Mukavuoksia" was the title Veikko Jarvi gave to his humorous tales.

From Jorma's musical saw came the strains of "Suomen maa," "Beautiful Dreamer" and "Now is the Hour."

Hanna Maki sang a song for Jack and it was called "Et koskaan muuttua saa." I guess she likes him just as he is which is nice.

Five of the tapes that Paul Niemisto left here were sold. They have some very good music. I especially liked "Kerran vielä, olkaa hyvä."

I have to comment again on the music the Ameriikan Pojat played for us during the festival.

härä (Lakehead University, Thunder Bay).

4:35 - *Suomalais-ugrilainen keskus Torontoon?* (A Finno-Ugric Center in Toronto?), Harri Murk (University of Toronto).

5:00 - *Workshop on Finnish Studies in the United States*, Chairman, Börje Vähämäki (University of Toronto).

For more information about the Fourth International Conference on Finnish Studies, contact Pirkko Forsman Svensson, Indiana University, Department of Uralic and Altaic Studies, Goodbody Hall 157, Bloomington IN 47405. Tel. 812-855-4862.

Their music was so new and novel it was really a pleasure to hear it. They are going to Finland in 1992 for Finland's 75th year of independence festival. They will be in residency at the Salolampi Finnish Language Village in August, under the sponsorship grant from the Blandin Foundation.

Sylvia Hovey has left for the north and we all miss her.

So have Einar and Bertha Kauppinen. Teino and Dorothy Leino will be going at the end of this month.

Carl and I stay here all summer. If we had to put on programs and work like we do, if we had to do this all year long, something would have to give. So I am glad the season is coming to a close. And so is everybody else.

Meanwhile, we will put on good programs and dances.

Vera Marks

Finlandia Foundation Boston Chapter

The next meeting of the Boston Chapter of Finlandia Foundation will be held on Sunday afternoon, April 28, at 3 p.m. at Saint Paul Lutheran Church, Arlington, Massachusetts.

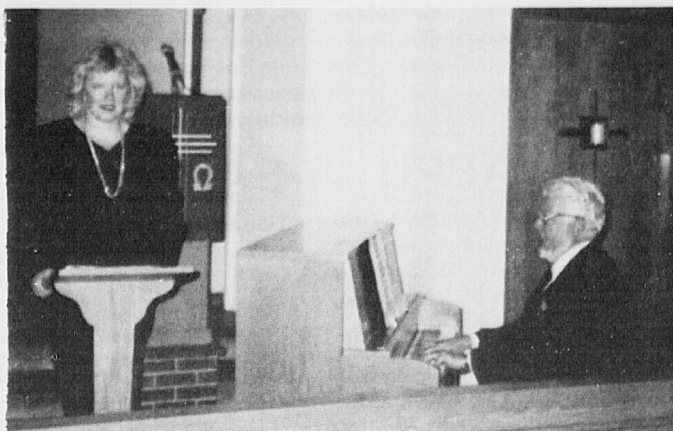
The speaker at the meeting will be Dr. Richard A. Impola of New Paltz, NY, who is the founding father and current president of FATA (Finnish American Translators' Association).

He holds a Bachelor of Arts from Columbia College and a Master of Arts and PhD from Columbia University. He retired after over 30 years of teaching English language and literature courses in Michigan and at the State University of New York, College at New Paltz, and has devoted his time to the study of and translation of Finnish literature.

His subject will be "It isn't all a muddle of gloom and doom -- observations on common misconceptions about Finnish literature."

March meeting

Members of the Boston Chap-

Soprano Airi Tokola with accompanist Roy Helander in the sanctuary of St. Paul Lutheran Church in Arlington.

ter and guests experienced a rare treat on Palm Sunday at the concert given by internationally-recognized Finnish soprano Airi Tokola.

Kudos to our program chairman Roy Helander who so skillfully accompanied her on both the organ and piano. Her repertoire consisted of selections appropriate to the Easter sea-

son.

A reception in Fellowship Hall followed her performance in the church sanctuary. Hospitality hostesses were Laila Hänninen, Marja-Leena Bailey, Mimmu Hartiala-Sloan, Paula Masadi, Päivi Kaakkola, Irma Leslie, Asta Robillard, Salme Woodington, Terttu Savoie, Anneli Johnson, Liisa McGah.

During the reception, a drawing was held for a door prize of a round-trip ticket for two to Finland, which had been generously donated by FINNAIR. The lucky winner was Mimmu Hartiala-Sloan who had so ably served as our president for the previous five years.

Among the guests attending the concert were Heikki Ylönen of Raase, Finland, who is currently a visiting scientist at MIT. He was accompanied by Robert Malster, Industrial Liaison Officer at MIT.

Other guests included Irene Maki Gearin, Paul Lehtola, Armas and Barbara Kaukoranta, Aili and Francis Walsh, Eino and Aune Niinimäki, Toini Laakso, Emily Meehan, Marian and Otto Tobiasen and Seija Hälvä.

Welcome also to two new members Carol Parssinen and Eric Sinisalo.

Children's program

Päivi Rätty-Rodriguez, co-chairman of the Children's Program, reports that the program has grown. The youngsters, from two to 10 years of age, will be designing Mother's Day cards during the next meeting. These are sure to delight all mothers. *FinnFest USA '91*

Members of the Boston Chapter of Finlandia Foundation spotted at Lake Worth, Florida, were Vera Smith, Barbara and Ensio Aalto, Ellen and Linda Lindell, Viola Ray and Helmi Sharillo. A large contingent from Fitchburg, Maynard, Quincy and other Massachusetts cities also attended the festivities, dodging the "raindrops."

Open house

In honor of Ellen Lindell's 75th birthday, all are welcome to an Open House given by her family at 5 Solomon Pierce Road, Lexington, MA, from 5 to 7 p.m. on Sunday, May 5. Please RSVP to 617-862-9475.

(Note: Many will recall that Mrs. Lindell was honored by the

turn to BOSTON page 10

Finlandia Foundation trustees elect Juha Makipaa president

- \$50,000 in scholarships and grants planned -

On Sunday, April 7, 1991, the Board of Trustees of Finlandia Foundation Trust and Finlandia Foundation Inc. held their annual meeting at the Palm Beach Hilton, FL. **Jorma Kaukonen** of Mill Valley (CA), Foundation president since 1989, presided over the meeting.

Finlandia Foundation Chapters across the nation and the Finlandia Foundation Trust are planning to spend well over \$50,000 each year awarding scholarships and grants to individuals and institutions in support of Finnish culture.

Under the leadership of the outgoing President, Mr. Jorma Kaukonen, Finlandia Foundation has made a major effort in re-defining its plans for the 1990s. New investment strategies, new Bylaws, and a more formal program budget for the Foundation are among the results of this effort.

Finlandia Foundation Inc. will work closely with its Chapters across the U.S. to support their programs through improved communications and funding for Chapter programs. Whenever possible, Finlandia Foundation Trust scholarships and grants will be channeled through the Chapters of the Foundation. Furthermore, there will be a strong campaign to form new chapters and to induce existing Finnish-American cultural organizations to seek affiliation with the Foundation.

The Board of Trustees elected **Juha Makipaa** of Stamford (CT) president of Finlandia Foundation Inc. and of Finlandia Foundation Trust.

Mr. Makipaa retired in 1988 after a 30 year IBM career to form a consulting company, Ethics in Business Inc. Mr. Makipaa has also served on the boards of the American Scan-

dinavian Foundation and the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter.

Juha O. Makipaa

Carl Jarvie of Seattle (WA) was re-elected treasurer, **Vera Smith** of Winchester (MA) was re-elected secretary, **Kalevi Oikio** of Baltimore (MD) and attorney **Paul Halme** of Solvang (CA) were elected vice presidents.

Serving as Trustees for 1991-1993: **Dr. Ensio Aalto** of Bridgewater (MA); **Jorma Kaukonen**; **Gertrude Kujala**, Los Angeles (CA); **Marianne Parssinen**, Arlington (VA); **Ruben Perttula**, Bakersfield (CA); Consul **Bert Salonen**, La Jolla (CA); and **Albert Star**, Dix Hills (NY).

The Board of Trustees also elected the following new trustees: **Tepa Häränoja**, Golden (CO); **Anja Miller**, Brisbane (CA); **John Suomela**, Arlington (VA).

Consul **Eero Korpivaara** remains the editor of the "Finlandia Foundation Newsletter." **Kalevi Oikio** will continue his role as the Foundation Publicity Chairman.

Scholarships and grants were awarded at this meeting to: **Daniel Dick** of Placerville (CA); **Ursula Klein**, Moreno Valley (CA); **Philip Miller**, Austin (TX); **Hanna Carvalho**, Fairfax (VA); and **Seija Floderus**, Barrington (RI).

Kalevi Oikio

Special notice to RAIVAAJA subscribers

As you may well know, we have been trying to keep our subscription rates as low as possible despite the rising postage and overhead costs.

The time has come, however, particularly with the recent increases in postal rates, for us to adjust our subscription rates. The last increase went into effect in 1983. In this eight year period our weekly paper mailing costs have increased over 300 percent.

Therefore, the Raivaaja Board of Directors have authorized the following increases in subscription rates:

United States addresses

One year - \$23.00
Six months - \$15.00
Three months - \$11.00

The above are rates from subscriptions mailed via second class postage.

Single copy newsstand - 50 cents
Single copy first-class mail - \$2.00

One year, first-class mail - \$46.00

Foreign addresses

One year - \$28.00
Six months - \$20.00
Single copy air mail - \$4.00
One year, air mail - \$93.50

The new subscription rates will take effect on May 1, 1991. You can beat this increase by sending in your renewal now! All renewals - - and new subscriptions - - received before May 1st will be at the current rates. And, it does not matter if you want to renew for one year, two years, three years, five, 10 or more, the current rates will apply until May 1.

That means, if for example, you want to renew for three years, you pay only \$60.00 or \$20.00 per year, before May 1. After May 1, 1991, yearly subscription will be \$23.00.

Our annual Student rate will remain at \$10.00 a year for the time being.

Turn to NOTICE page 10

Rutland Club plans dinner-dance

The Finnish American Club of Rutland's annual spring dinner dance will be held Friday, May 10, 1991, at the Holden Hills Country Club, Route 122A, Holden, MA.

A social hour starts at 6:30 p.m. with a buffet at 7:30 p.m. Following this is dancing to the music of Nils Lundin.

Guests are welcome! Please make reservations by May 1 with Ray Kaupilla, 120 Holden Rd, Paxton MA 01612.

Note: Due to unforeseen difficulties with Sterling Inn, the location of the dinner dance was moved to the Holden Hills Country Club. This necessitated the change in the date and the orchestra.

Note these spring dates:

Park cleanup, Saturday, April 27, from 9 to 1.

Next meeting, Thursday, May 23 at 6:30 p.m. at the park.

First dance, Ed Hendela, Saturday, May 25, 8-12 p.m.

Annual Pancake Breakfast and Sale, Saturday, June 22, 9-12.

Individual tables may be rented (contact Auli 853-1230).

White elephant (no clothing or motors, please), canned goods for the food baskets, and baked goods will all be appreciated. Nonperishables may be brought to the cleanup, the next meeting, the dance, or the evening before the breakfast, 7-9 p.m. Thanks.

We extend our sincere sympathy to Helen Harvi and family on the death of her husband Henry on March 27, 1991.

Also, sincere sympathy to Nils Lundin and family on the recent death of his daughter.

Finnish American Club of
Rutland

Kalenteri

CALIFORNIA

- April 27 - Vappu Concert, 7:30 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sing-a-long; dancing to music of The Laine Family. Tickets available in advance at a discount. Sponsored by the Finnish Brotherhood Chorus of Lodge 21.
- May 2 - "The Baltic Crisis and the Finnish Exception," a lecture by Leo Vuosalo, 7:30 pm, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma.
- May 4 - Finnish American Home Association Vappu Juhlat, 11 am- 5 pm, Finnish American Homes Association, Sonoma. Sima, tippaleipä & refreshments for sale or bring your own picnic lunch. Sauna open all day.
- May 5 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Lodge No. 21 80th anniversary celebration, Finnish Brotherhood Hall, Berkeley. Cocktail hour, luncheon, program. Reservations require for luncheon. For more information: Eleanor Luukkala (843-3145) or Toini Laine (524-5284).

CONNECTICUT

- April 27 - Annual Spring Dance, 8:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Music by Ed Hendela. \$5.00 admission charge. Sponsored by Finnish American Heritage Society.
- May 2 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.
- May 5 - Finnish American Heritage Society's Annual Spring Dinner, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Adults \$5.00, children under 12, \$3.00.
- May 6 - Aura Seura monthly meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Vqluntown.

MASSACHUSETTS

- April 27 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- April 28 - Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rte. 2), Arlington. Program: Finnish American Translators Association President Richard A. Impola to speak on "It isn't all just a muddle of gloom and doom -- observations on common misconceptions about Finnish literature."
- "Suomalainen Vappu" (Finnish May Day Celebration), 3-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Children's program, refreshments, free admission. Sponsored by Revontulet of Fitchburg. For more info: Lloyd Hannula, 508-874-0629.
- April 30 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.
- May 10 - Finnish American Club of Rutland annual Spring Dinner, Holden Hills Country Club, Route 122A, Holden. Buffet & dancing to the music of Nils Lundin. Reservations by May 1 with: Ray Kauppila, 120 Holden Rd, Paxton MA 01612.
- May 11 - Mother's Day Braised Beef Supper, Elm St. Congregational Church, Fitchburg. Sittings 5 & 6:30 pm. Tickets available at RAIVAAJA, 147 Elm St, Fitchburg.
- May 12 - Eino Friberg's 90th birthday celebration, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. All welcome!

MICHIGAN

- April 28 - Combined Choruses Spring Concert, 3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills. Featuring the Finnish American Singers, Finlandia Male Chorus, tenor-basso Michael Holder, soprano Jennifer Frick. Tickets available at the door.
- May 4 - *Hoijakat* Dance Workshop, 9 am-4 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Instructor Martti Vanhapelto. Fee includes coffee break and lunch.
- May 5 - Scandinavian Dancing with the *Hoijakat*, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Finnish Center golf season begins, 1:30 pm, El Dorado Golf Course, 2869 Pontiac Trail, Walled Lake. For more information, contact Shirley Kemppainen, 478-6939.
- May 11 - Finnish-American Society of West Central Michigan annual meeting and pot luck, 2 pm, Auditorium, Yankee Clipper Library, 2025 Leonard NE, Grand Rapids.
- May 12 - Mother's Day Dinner, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations, Shirley Kemppainen, 478-6939.

MINNESOTA

- May 17 - Finnish American Cultural Activities Inc. annual meeting, 7:00 pm, International Institute, St. Paul. Program following meeting: "Glimpses of Same (Lapland) History in Finland and Sweden," by Tuuli Forsgren, visiting associate professor of Finnish language, University of Minnesota.

NEW YORK

- May 12 - Mother's Day Celebration, 2 p.m., Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn. Buffet by Tuula & Leena.

OREGON

- May 23 - Finnish American Literary Heritage Foundation annual meeting, Ross Fogelquist's home, 8740 S. W. Oleson Rd, Portland.

All programs subject to change

Celebration planned: Eino Friberg's 90th

FITCHBURG, MA - KALEVALA translator Eino Friberg's 90th birthday will be celebrated at Saima Park on Sunday, May 12, at 2 p.m.

During the program there will be a special time for words of greeting for Eino. If you wish to deliver your message in person as part of the program, please contact the Finnish North American Literature Society, c/o RAIVAAJA, 508-343-3822, as soon as possible so your name

can be on the program.

Or, if you cannot be present, send your message to RAIVAAJA, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600 so it can be read during the program.

The Eino Friberg 90th birthday celebration is being coordinated by the Finnish North American Literature Society and its North American agent Raivaaja Publishing Company with assistance from Raivaaja shareholding organizations.

VAPPU AT SAIMA!

FITCHBURG, MA - Bring the kids and join in a Finnish May Day Celebration on Sunday afternoon, 3 p.m., April 28, 1991, at Saima Park.

There will be a short program celebrating VAPPU, followed by "old" Finnish games for both young and the "young at heart."

A coffee table including tippaleipä and sima will conclude the celebration.

If you have a student's cap, this is a "must wear" day!!

Come rain or shine, free ad-

mission!!

For more information, call Lloyd K. Hannula, 508-874-0629.

Revontulet

Braised Beef Supper

The Elm Street Congregational Church Mother's Day Braised Beef Supper will be held on Saturday May 11, the night before Mother's Day, with two sittings at 5 p.m. and 6:30 p.m.

The meal is served family style, all you can eat. The menu: Braised beef, mashed potatoes,

turn to BEEF page 12

Kaleva Lodge 21 to note 80th

BERKELEY, CA - The United Finnish Kaleva Brothers and Sisters Lodge No. 21 will celebrate its 80th anniversary on Sunday, May 5, at the Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St.

The hall will open at 1:00 p.m. for a happy hour, followed by a luncheon at 2:00. A program will begin at 3:00.

Saturday, April 27, is the deadline for luncheon reservations. Contact Eleanor Luukkala (843-3145) or Toini Laine (524-5284) for more information.

Continuing events

listed on Lodge 21's calendar include:

● Children's Finnish Language Class, Suomi Koulu, held on alternative Saturday mornings at the Lutheran Church of the Cross, University Ave. For information, call Irma Järvenpää, 524-6217.

● Adult Finnish Language Classes are held on Wednesday evenings, 6:30 p.m. in the Ski Club Room at the Brotherhood Hall. For information call Sirpa Tuomainen-Hourula, 849-1052. All levels are being taught.

● Finnish Brotherhood Chorus meets Monday evenings at 7:30 p.m. in the Upstairs Meeting Room of the Brotherhood Hall. For information, call Chorus President Lauri Lehto, 232-3609.

● Kaleva Ski Club meets every fourth Thursday evening at 7:30 p.m. in the Ski Club Room of the Brotherhood Hall. For information, call ski club president Marlin Kastama, 531-9681.

Paloheimo makes quarter finals at Barcelona

Top Finnish tennis player Veli Paloheimo went through three rounds of victories before bowing to Argentinian Martin Jaite in a quarter final match, 6-1, 4-6, 6-3, at the Conde de Godo Tournament in Barcelona, Spain, on April 12.

Paloheimo made his best 1991 showing in international competition thus far at this tourney.

--Harri Siitonen

Boston

continued from page 9

Finnish government with the Order of the White Rose several years ago).

Suomi School of America

At last month's board meeting, Sini Harjunmaa and Maija Mord, representing the proposed Suomi Schools of America, made a presentation of their progress to date. Their plans are to have schools in Holden, Fitchburg and Lexington.

Summer picnic

Reminder: Don't forget to mark Sunday, June 2, on your calendar for the annual Summer Picnic.

Viola Ray & Helmi Laine Sharrillo

In honor of Ellen Lindell

a recipient of the Order of the White Rose of Finland, her family invites you to an Open House - 3 pm - 7 pm
May 5th Sunday at
5 Solomon Pierce Rd.
Lexington, Mass. 02173
to celebrate her 75th Birthday.
R.S.V.P. (617) 862-9475

SUOMALAINEN VAPPU (Finnish May Day Celebration)

Sunday, April 28th
3-6 p.m.
Saima Park

Scott Rd., Fitchburg, MA
Children's Program
Refreshments
FREE ADMISSION
Sponsored by
Revontulet of Fitchburg

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Membership magazine
Suomen Silta 6 times a year.
Membership USD 11/year.
National membership sec'y:
Anja Kortmann, NJ
Membership sec'y: Eva Hirvi
4 Ridgewood Rd., Paxton, MA
Tel. (508) 791-4371

Send check to:
Finland Society

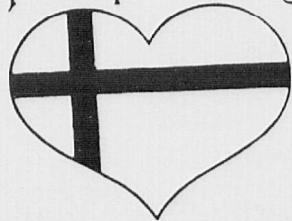
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

Legal notice

ROOT FOUNDATION

The annual report of the Root Foundation for the Fiscal Year ending October 31, 1990 is available for public inspection for 180 days from this notice at the office of Bowen & Baker, Esqs. - 280 Main St., Fitchburg, Mass. during normal business hours.

FINNISH GIRLS

ARE BEST

FINNISH GIRLS ARE BEST Shirts
White with royal blue design
Adult Sizes S,M,L,X,XX
Sweatshirts \$20.00 / \$22.00 for XX
PLEASE INCLUDE \$2.50 SHIPPING

The Gift Chalet
Route 20
Auburn, MA 01501
Tel. (508) 755-3028

CALENDARS, ORDER NOW !!

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Suomenkielen tunnit maanantai-iltaisin klo 7:00-9:00 maalisk. 18. päivästä toukok. 20. päivään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Järjestäjä Fitchburgin Kalevan Ritari ja Naiset. Lisätietoja numerosta (508) 874-2780.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, huhtik. 27. p:nä klo 8-12 yöllä. D. Wells Duo takaa ahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Finnish American Club of Rutland järjestää illallistanssiaisat perjantaina, toukok. 10. p:nä Holden Hills Country Clubissa Holdenissa. Seurustelutunti alkaa klo 6:30 ill., illallinen tarjoillaan klo 7:30. Tanssimusiikista huolehtii Nils Lundin. Liput tulee varata toukok. 1:seen päivään mennessä. Tilauksia vastaanottaa Ray Kauppila, 120 Holden Rd., Paxton, MA 01612.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina huhtikuun 27. p:nä klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DIMENSION

Järjestämme matkoja
Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, huhtik. 16. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliastoivotusten jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin säestyksellä.

Hetken hiljaisuudella muisteltiin huhtik. 2. p:nä kuollutta Aili Johnsonia. Kokous pyhitettiin hänen muistolleen. Mr. Nopanen, Tauno Puhakka ja Aili Aaltonen puhuivat Ailista.

Vieraat, Helvi Wirtanen Fitchburgista ja Annikki Ala-Nisula Brewster'sta, toivotettiin tervetulleiksi.

Varasihteeri luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Martha Asiala, Aino Ojala ja Esther Korhonen (kaikki huhtik. 14); Eila Lampila (huhtik. 16); Ethel Anttonen (huhtik. 17); Tauno Sep-

pelin (huhtik. 18) ja Lempi Tiilikkala (huhtik. 20).

Monet kiitokset seuraaville heidän kerholle antamistaan lahjoista: Oiva Rauma ja Aili Berg - \$10.00; Anton ja Ethel Nopanen - \$10.00; Helvi ja Walter Wirtanen - \$15.00; Kaarina Mäki - \$5.00 ja Rauni Cote - \$10.00 Aili Johnsonin muistolle; Ethel Anttonen - \$10.00 syntymäpäivänsä kunniaksi.

Kiitollisia oltiin myös kahvipöydän antimia tuoneille: Miriam Orava, Ethel Anttonen, Henni Lappalainen, Irja Alitalo, Ruth Holm, Elsie DesJardin, Taimi Olkkola, Kaarina Mäki ja Rauni Cote.

Veikko Peltola toi terveisiä Martha Ekolalta ja muilta Lake Worth Floridassa toimivan Amerikan Suomalaisen Lepokodin asukkailta. Peltola kertoi Mrs. Ekolan näyttäneen hyväkuntoiselta, mutta sanoi kaipaavansa fitchburgilaisia ystäviään kuten myös kaikkia kerholaisia.

Kultaisen län kirjeenvaihtajalle Ethel Nopaselle Lepokodin vierailu oli ensimmäinen. Hän kertoi sen tehneen häneen erittäin hyvän vaikutuksen.

Ohjekset annettiin sitten juontajalle Mildred Heinolle. Ohjelma alkoi nauhoitetun musiikin merkeissä, minkä jälkeen Tyyne Sälö lauloi useita kauniita lauluja Mrs. Johnsonin säestyksellä.

Ethel Anttonen luki kauniita runoja.

Oiva Rauma soitti kauniita viulusävelmiä Aili Johnsonin muistolle. Sitä seurasi Mr. Nopasen yksinlaulu Mrs. Johnsonin säestyksellä.

Sihteeri Irene Vilakaria onniteltiin FinnFestin yhteydessä arvotun Suomi-matkan voitosta.

Kahvia monie herkkuihin nautittiin loppuun. Kiitokset komitean jäsenille: Henni Lappalainen, Ruth Holm, Taimi Olkkola ja Elsie Warren.

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoitte: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaustaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoilän hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, huhtik. 27. klo 8:30 Kirkon pihamaan kevät-siivoustalkoot. Klo 7:30 Paul ja Pat Fiola kutsuvat seurakuntalaisia "Get-Together", 83 Rindge Rd. Fitchburg. Kirjoita nimesi listaan jos osallistut!

Sunnuntaina, huhtik. 28. klo 9:15 aam. Aikuisten raamatuntutunti. Klo 9:15 Sunnuntai-koulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu tunti. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Pastori Hintze. Klo 5:00 ill. Seurakunnan vuosikokous.

Uutispaloja

Fitchburgin postilaitoksen entinen johtaja Michael D. O'Farrell, 44, on tunnustanut syyllisyytensä rikossyytöksen, minkä mukaan hän on kavaltanut yli \$22,000 edestä postilaitoksen varoja 14-kuukautisena jaksona vuosina 1988-89.

O'Farrell tunnusti siirtäneensä postilaitoksen varoja omaan käyttöön ja väärentäneensä postilaitoksen asiakirjoja peittääkseen toimensa.

Syyttäjäpuolen asianajaja David Douglasin mukaan postilaitoksen tilintarkastajien vuotuinen tarkastus osoitti suurten rahasummien kadonneen teille tuntemattomille. Sitä seurannut postilaitoksen helmikuinen tutkimus viittasi O'Farrellin syyllisyyteen.

Asia joutuu tuomioistuimen käsittelyyn kesäk. 18. p:nä. O'Farrell saattaa odottaa 10 vuoden vankeustuomio ja

\$250,000 sakot.

★

Nyt kaikki vapunviettoon Saiman Puistoon sunnuntaina, huhtik. 28. p:nä klo 3:00 iltapäivällä.

Lyhyt ohjelma, missä kerrotaan vappuperinteistä ja -tavoista. Sen jälkeen vanhoja suomalaisleikkejä nuorille ja lapsenmielisille.

Mikäli omistatte ylioppilaslakin, muistakaa laittaa se päähänne päivän kunniaksi!

Kahvin lisäksi tarjoillaan tipaleipää ja simaa.

Sataa tai paistaa, ovet ovat auki kaikille. Lisätietoja saa ottamalla yhteyden Lloyd Hannulaan numerolla (508) 874-0629.

★

Finnish American Club of Rutlandin vuotuinen kevät-siivous tapahtuu lauantaina, huhtik. 27. päivänä. Siivoustyöt pääsevät alkuun amulla klo

9 ja päättyvät iltapäivällä klo 1.

BEEF

continued from page 10

vegetables, pickles, coleslaw, bread & butter, assorted homemade pies & coffee for dessert.

All the tickets are sold in advance. The tickets are \$6.00 per adult and \$3.00 children up to 12 years. Advance tickets are available from members and calling 342-3450, 342-1318, 342-7909. Also available at the church, Hanslin Travel, 701 Main St., and RAIVAAJA, 147 Elm St. The public is invited.

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jaakaappeja ja pakastimia. Kitchenaid astianpesukoneita

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Pasi pussittaa Bentleyssä

Jotkut asiat maailmassa tuntuvat joskus hyvin itseltään selville ja luonnollisilta. Tuskin kukaan hämmästelee sitä, kun 23-vuotias **Pasi Lahtinen** ilmoittaa olevansa koripalloilija. Hänen reilusti yli kaksimetrisen olemuksensa todistaa sen tosiasian, että koripalloilu on pitkien miesten peli.

Pasi on lähtöisin Pirkkalasta, Tampereen naapurikunnasta. Hän aloitti koripalloharastuksensa kymmenisen vuotta sitten, kun hänen kaverinsa saivat houkuteltua hänet mukaan Tampereen Pyrinnön harjoituksiin. Vuosien varrella Pasiin joukkue kahmi monia mitaleita omassa ikäluokassaan.

Isoksi kasvettautunut Pasi pääsi mukaan Pyrinnön mestaruussarjajoukkueeseen, jossa menestyminen avasi portit myös Suomen miesten maajoukkuekuvioihin. Sitä ennen hänelle oli kertynyt maoteltuita niin poikien kuin nuortenkin maajoukkueissa.

Suomen maajoukkueen Leijona-cupissa vuonna -89 Pasiin otteet olivat sitä luokkaa, että pelejä seurannut kalifornialaisen Fresno State Collegin valmentaja vakuuttui hänen taidoistaan siinä määrin, että tarjosi hänelle stipendia collegien.

Hetken mietittyään Pasi päätti lähteä Kaliforniaan. Opiskelupaikka Tampereen Teknillisessä Korkeakoulussa sai jäädä odottamaan ainakin joksikin aikaa.

Fresno Collegessa, joka panostaa vahvasti urheiluun, uuden tulokkaan peliminuutit jäivät kuitenkin vähiin.

- Tunnelma peleissä oli todella korkealla, kun joka kerta loppuunmyytyyn katsomoon sulloutui 10,000 koripalloilun ystävää, Pasi muistelee.

Fresnon valmentaja oli myöhemmin lähdössä joukkueesta ja hän houkutteli Pasia mukaansa. Tarjolla oli opiskelupaikka Bentley Collegessa Bostonin lähellä. Pasi päätti vaihtaa maisemia; Bentleyn akateemisesti hyvä maine houkutteli.

- Fresno oli hieman rauhaton paikka, opiskelurauhaa ei ollut. Lisäksi pelimatkat veivät

suhteettomasti aikaa, kun kiertueet ulottuivat pitkin Amerikkaa.

Pasi muistelee kuitenkin lämmöllä Kalifornian vuotiaan, sillä hänelle tarjoutui hyvä mahdollisuus nähdä pelien lomassa ainoan annos Amerikkaa.

Muutto pirsti

Juuri päättyneellä kaudella Pasi kuului Bentleyn tukipilareihin. Joukkue pelasi North East -Ten -sarjassa, jossa se tuli viidenneksi. Konferenssin turnauksessa Bentley oli toisena, ja Pasiin mukaan peliporukan otteet paranivat sitä mukaan mitä pidemmälle kevättä mentiin.

Bentleyin pelimatkat ovat suuntautuneet pääasiassa Massachusettsiin ja lähiosavaltioihin, joten keskittymisaikaa opintoihin on myös jäänyt. Silti treenit haukkautavat ison palan ajasta: viikon jokaisena päivänä hikoillaan salissa kolmisen tuntia.

Pasi toteaa hieman mieteliäänä, että on hyvin surulista, että vain noin 30 prosenttia koripalloilijoista saa opintonsa kunnialla päätökseen. Bentleyin pelaajien tilanne on hieman toisenlainen, sillä he ovat kunnostautuneet myös pelikenttien ulkopuolella.

- Fresnoissa pelaajilla oli huonot keskiarvot, sillä aikaa lukemiselle ei yksinkertaisesti jäänyt. Joskus tuntuu siltä, että jotkut koulut käyttävät urheilevia opiskelijoita hyväkseen, eikä päinvastoin.

Kesäksi Suomeen

Nyt kun kevään pelit ovat ohitse, jää Pasiille aikaa muuhunkin kuin koripalloiluun ja opiskeluun. Kevään tenttien jälkeen hänellä on tarkoituksenaan lähteä kiertelemään Kanadan suuntaan. Kesäksi hän

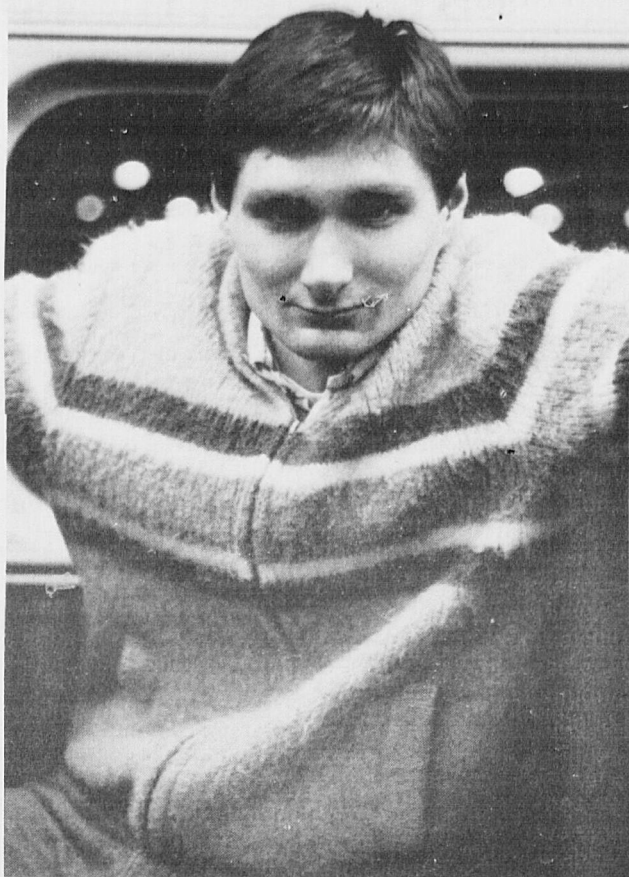
menee Suomeen.

- Katson, mikä on maajoukkueen ohjelma kesän aikana. Toivottavasti Suomessa pääsee treenaamaan kunnolla, Tampereella mahdollisuudet kesäharjoitteluun kun ovat huonot, hän toteaa.

Amerikkalaisen ja suomalaisen koripallo-opin arvioinnissa amerikkalainen koripallovalmennus saa Pasiin tuen.

- Koko systeemi on täällä organisoidumpaa, valmentajalla on enemmän valtaa ja kykyä. Kuri on kova ja kaikki tehdään alusta loppuun täydellä teholla, Pasi luettelee.

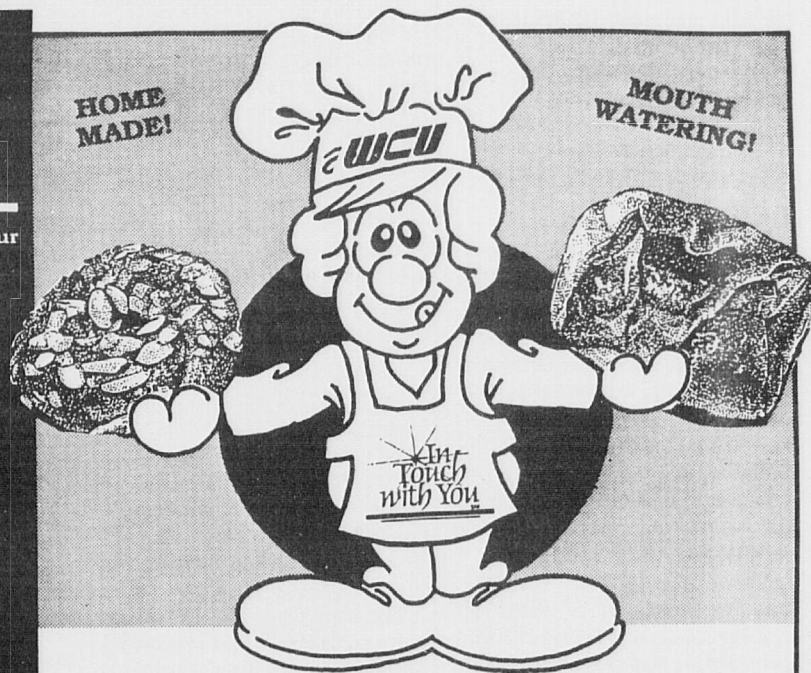
Syyskuun alussa hän palaa takaisin Walthamiin jatkamaan business management- ja koripallo-opintojaan. Hänellä on tarkoituksenaan käydä koulunsa menestyksellä loppuun. Sen jälkeen kaikki on vielä avointa. Hänen toiveensa olisi jäädä opintojen jälkeen vielä vuodeksi soveltelemaan tuoreeltaan koulussa opittuja tietoja ja taitoja.

Pasi Lahtinen osaa suhteuttaa urheilun ja opiskelun toisiinsa.

In Touch with You
SM

and sensitive to your financial needs.

BAKE SALE and raffle.

**Friday, April 26th
8:15 to 5:00
Main Office Only**

WIN A DELICIOUS COFFEE RING
"Serves up to 60"

Baked and Donated By:
DUTCH KITCHEN BAKE SHOP
20 John Fitch Highway
Fitchburg, MA

ALL PROCEEDS TO BENEFIT THE

**AMERICAN
CANCER
SOCIETY**

Finlandia Foundation Boston Chapter

ARLINGTON, MA - Finlandia Foundationin Bostonin jaoston kuukausikokous pidetään sunnuntaina, huhtik. 28. p:nä klo 3:00 iltapäivällä St. Paul Evangelical Lutheran kirkossa, 929 Concord Turnpike (Rte. 2).

Puhujana toimii tri Richard Impola, Paltz, NY:sta. Hän on Finnish American Translators' Association järjestön perustaja ja sen nykyinen puheenjohtaja.

Aiheekseen Impola on valinnut suomalaista kirjallisuutta koskevat väärinkäsitykset.

ALICE & EUGENE HEIKKILA

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILA COUNTRY DEALERSHIPS

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

• 815 Main Street,
Fitchburg 345-1021

• 40 Fairmount Street,
Fitchburg 343-5810

• 313 Pleasant Street,
Gardner 632-9200

• 12 N. Main Street,
Orange 544-2188

Suomen uutisia

Demarit kurdi-pakolaisten kannalla

Sosiaalidemokraatit ehdottavat, että Suomi osaltaan kantaisi vastuun Irakin sodan jalkoihin joutuneista kurdipakolaisista.

Sosiaalidemokraattien mukaan tämän vuoden pakolaissiirtäminen mahdollistaisi kurdien ottamisen maahan. Puolue on vedonnut kurdien puolesta.

Puoluetuomikunnan mukaan nyt tarvitaan maailmanyhteisön nopeita toimia kansanmurhan estämiseksi. Lisäksi se edellyttää Suomen osaltaan pyrkivän eri keinoin lieventämään kurdikansan inhimillistä kärsimystä.

Puoluetuomikunta ehdottaakin, että Suomi valitsisi kurdeja kiintiöpakolaisiksi ja heidät olisi valittava tämän vuoden kiintiöstä vielä täyttämättömään osaan.

Puolueen mukaan Suomi on aikaisemmin ottanut kiintiöpakolaisina kurdeja ja nykytilanteessa heidän ottamisensa olisi perusteltua.

Demaripuolue lomauttaa

Sosiaalidemokraattinen puolue lomauttaa puoluetuomiston väen ensi kesänä kuukauden ajaksi. Lomautus koskee kaikkia puoluetuomiston palkkalistoilla olevaa noin 40 työntekijää. Lomautuskuukausi on heinäkuu. Myös muissa kuluissa pyritään säästöihin.

Lomautus johtuu puolueen vaalitappiosta ja puoluetuen supistumisesta. Vaalitappio pienentää sdp:n puoluetukea vaalikaudella runsaat 11 miljoonaa markkaa.

Historiallista Kuninkaantietä tutkitaan ja tuhotaan

Suomen tärkeintä historiallista maantietä Turun ja Viipurin välistä historiallista Kuninkaantietä tutkitaan ja tuhotaan samanaikaisesti. Tien historiaa kuvaavaa näyttely on parhaillaan esillä Helsingissä, ja menneillään on hyvin merkittävä tutkimus tien säilyneisyydestä ja linjauksesta. Kun yhtä tien parhaiten säilynyttä osuutta ryhdyttiin kuluneena talvena hävittämään, tie ei saanut yhtään puolustajaa.

Espoon kaupunginmuseon intendentin Tiina Lehdon mukaan kaivinkoneet ja louhintatyöt ovat hävittäneet yhden kuninkaantien parhaiten säilyneistä osuuksista Espoon Mankin ja Kirkkonummen Luoman välillä. Hän pitää tapahtunutta katastrofina. Maisemakuva on tuhottu raa'asti mistään välittämättä.

Tuhottua tietä katsellessa heräsi kysymys, että ketä tämä tuhoaminen hyödyttää. Kevyen liikenteen raittien rakentamiselle on perusteita, mutta toinen kysymys on, millä tavalla ne toteutetaan, toteaa Lehto.

Kaivaukset korvaavat hävityksen?

Sydän ja myöhäiskeskiajalla syntynyt Turun ja Viipurin välinen rantamaantie on Museoviraston mukaan Suomen ehkä tärkein historiallinen maantie, toteaa toimistopäällikkö Elias Härö Museoviraston Rakennuskulttuuritoimistosta.

Tuhottu tieosuus on museoviraston mukaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Se oli linjaukseltaan suhteellisen

hyvin säilynyt.

Museoviraston periaatteen mukaan on Härön mukaan ollut, että Kuninkaantien rinnalle voidaan rakentaa kevyen liikenteen raitteja osuuksille, joissa liikenne on vilkasta. Sen sijaan maantien vanha linjaus on säilytettävä.

Museoviraston tiepiirille antaman lausunnon mukaan tie voidaan kuitenkin hävittää, kunhan alueella tehdään ensin arkeologisia kaivauksia.

Museoviraston ylijohtaja C. J. Gardberg on tutkinut Kuninkaantien historiaa ja julkaisee ensi syksynä teoksen Kuninkaantie. Nykypäivän tilanteesta hänellä ei mielestään kuitenkaan ole kokonaiskuvaa. Nyt kun tielaitoksella on oma Tiemuseo, vastuu teiden säilyttämisestä on jossain määrin siirtynyt sinne, toteaa Gardberg.

Mieluummin naapurin puolelle

Tiesuunnittelun ongelmana on ollut tietä reunustava asutus. Alle kolmen metrin levyistä kevyen liikenteen väylää ei valtion toimesta ole koskaan rakennettu, toteaa tien suunnittelija, insinööri Pentti Sirola Uudenmaan tiepiiristä.

Vanhan tien linjausta on jouduttu muuttamaan, jotta kevyen liikenteen väylä ei kulkisi omakotitonttien halki. Ainahan tie halutaan mieluummin naapurin puolelle, toteaa Sirola.

Myös Espoossa Kuninkaantie koetaan kuitenkin merkittäväksi osaksi historiallista maisemaa ja siellä suunnitellaan parhaillaan merkittävien tieosuuksien merkittävien opastaluilla.

Tietyön kustannukset ovat noin viisi miljoonaa markkaa.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskilämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Suomen uutisia

Tanska vaatii korvauksia Meriteollisuuden konkurssista

Tanskan vientitakuulaitos vaatii Suomen valtiota korvaamaan 18 miljoonaa kruunua Wärtsilä Meriteollisuuden konkurssista. Berlingske Tidende-lehden mukaan kyseessä on vientitakuulaitoksen ensimmäinen korvausvaatimus toiselta länsimaalta.

Lisäksi se vaatii korvauksia pankeilta ja muilta yrityksiltä, jotka takasivat Wärtsilä Meriteollisuuden toimien jatkuvan vain kaksi kuukautta ennen sen konkurssia.

Wärtsilä Meriteollisuuden konkurssin seurauksena 35 tanskalaisyritystä menetti 300 miljoonan kruunun tilaukset ja 200 tanskalaista sai loputtilin. Monet pienehköt yritykset päätyivät tappiolliseen tulokseen vuonna 1989.

Tanskalaisyritykset luottivat Suomen valtion takaukseen niin, että vain muutama oli kääntynyt maansa vientitakuulaitoksen puoleen. Tästä syystä Tanskan vientitakuulaitos vaatii nyt Suomelta osaa saatavista.

Helsingin pörssin jäsenistä viidesosa voi olla ulkomaalaisia

Kauppa- ja teollisuusministeriön myöntämällä luvalla Helsingin pörssiosuuskunnan jäsenistä enintään yksi viidesosa voi olla ulkomaalaisia, ulkomaisia yhteisöjä tai niin sanottuja vaarallisia suomalaisia yhteisöjä. Aiemmin osuuskunnan jäsenyyden myöntäminen näille edellytti valtioneuvoston erillistä lupaa.

Tämän ulkomaalaisen hoidon lieventäminen tuli ajankohtaiseksi pörssin uuden ohjesäännön tultua voimaan 14. maaliskuuta 1991. Uudessa ohjesäännössä kaikki pörssiyritykset, myös ulkomaiset, veloitetaan liittymään pörssiosuuskunnan jäseneksi.

Helsingin pörssitalon sisäpiha.

Turvapaikkapäätöksiä ei maaliskuussa

Pahasti ruuhkautunut ulkomaalaiskeskus ei tehnyt yhtään turvapaikkapäätöstä maaliskuun aikana. Käsitteilyä odottaa 2,800 hakemusta, joista noin 1,800 on somaleiden. Tämän vuoden aikana hakemuksia on tullut jo noin 700.

Ulkomaalaiskeskuksen mukaan perussyy tahmealle käsittelylle on uusi ulkomaalaislaki, joka tuli voimaan maaliskuun alusta ainostaan viiden päivän varoitusaajalla.

Turvapaikkahakemusten keskimääräinen käsittelyaika

on ollut kahdeksan kuukautta.

Uusi ulkomaalaislaki lisäsi turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa sallimalla turvapaikkapäätöksestä valittamisen. Aiemmin laki ei tällaista oikeutta tuntenut.

Kiekkokisat alkoivat

Jääkiekon MM-kilpailut ovat alkaneet Suomessa. Kahdeksan eri maan joukkuetta kisaavat kirkkaimmista mitalista kolmessa eri kaupungissa; Turussa, Helsingissä ja Tampereella.

Suomen joukkueen pelit ovat lähteneet sujumaan mukavasti. Kiekkoleijonat voittivat ensin Tšekkoslovakian, pelasivat sitten tasan Ruotsin kanssa ja hävisivät kolmannessa ottelussaan ennakkosuosikki Neuvostoliitolle.

MM-ottelut jatkuvat vielä vapun yli.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Esko Aho muodostaa porvarihallituksen

Eduskunnan puhemies Esko Aho (kesk) on saanut presidentti Mauno Koiviston tehtäväksi muodostaa Suomeen enemmistöhallitus.

Aho tavoittelee keskustan, kokoomuksen ja rkp:n varaan muodostettavaa hallitusta. Neuvotteluissa ratkeaa täydennetäänkö hallituspohjaa vielä vihreillä tai kristillisillä tai kenties molemmilla. Ahon tavoitteena on mahdollisimman laaja pohja.

Keskustan puheenjohtaja, puhemies Esko Aho suoritti hallitustunnustelijan tehtävänsä ripeästi. Ilmiselvänä ilmassa vaalien jälkeen roikkunut porvarihallituksen muodostaminen oli myös Ahon johtopäätös.

Presidentti Koivisto tyytyi niinkään odotetusti tunnistelijan johtopäätöksiin. Hänellä ei ollut huomauttamista Ahon raporttiin.

Ahon johtopäätökset puolueiden vastauksista hänen kysymyksiinsä olivat varsin selkeät. Enemmistöhallitus on mahdollista rakentaa vain keskustan, kokoomuksen ja rkp:n varaan. Kaikki kolme puoluetta haluavat myös, että täydennystä haetaan joko vihreistä tai kristillisistä tai molemmista yhtäaikaan.

Vasemmistoliiton ja kokoomuksen tavoitteet menivät niin pahasti ristiin, ettei niiden osallistuminen samaan hallitukseen näytä mahdolliselta.

Smp:n ja lkp:n osallistumista ei puoltanut mikään muu puolue. Sen sijaan rkp tyrmäsi suoraan Smp:n kumpanuuden

Samansuuntaiset pyrkimykset

Puolueiden keinot talousongelmien ratkaisemiseksi olivat pitkälle samanlaisia. Työnantajamaksujen alentaminen ja julkisten menojen

kasvun hidastaminen, jopa pysäyttäminen, kuuluivat resepteihin kautta linjan.

Kaikki halusivat myös laajaa vakautussopimusta, jossa myös työmarkkinaosapuolet olisivat mukana. Kilpailun lisääminen kuului myös kaikkien keinovalikoimaan, mutta verouudistuksen jatkosta esiin-

tyi jo erilaisia linjoja.

Integraatiolinja oli kaikilla samanlainen. Myöskään perusturvauudistuksen tarpeesta ja keskeisestä sisällöstä ei ollut suurempaa erimielisyyttä.

Ahon mielestä mahdollisimman laajalle pohjalle rakentuva enemmistöhallitus on pa-

ras vaihtoehto. Hän perustelee näkemystään edessä olevilla vaikeilla ratkaisuilla, jotka liittyvät mm. talouteen ja Euroopan taloudelliseen yhteyntymiseen. Aho uskoo myös hyvään yhteistyöhön opposition kanssa.

Vihreillä eri näkemykset

Esko Aho arvelee, ettei kolmen päähallituspuolueen ole helppo niellä vihreiden eräitä vaatimuksia. Aho on silti optimistinen todeten, että vihreiden mukaantulo on mahdollista näkemyseroista huolimatta.

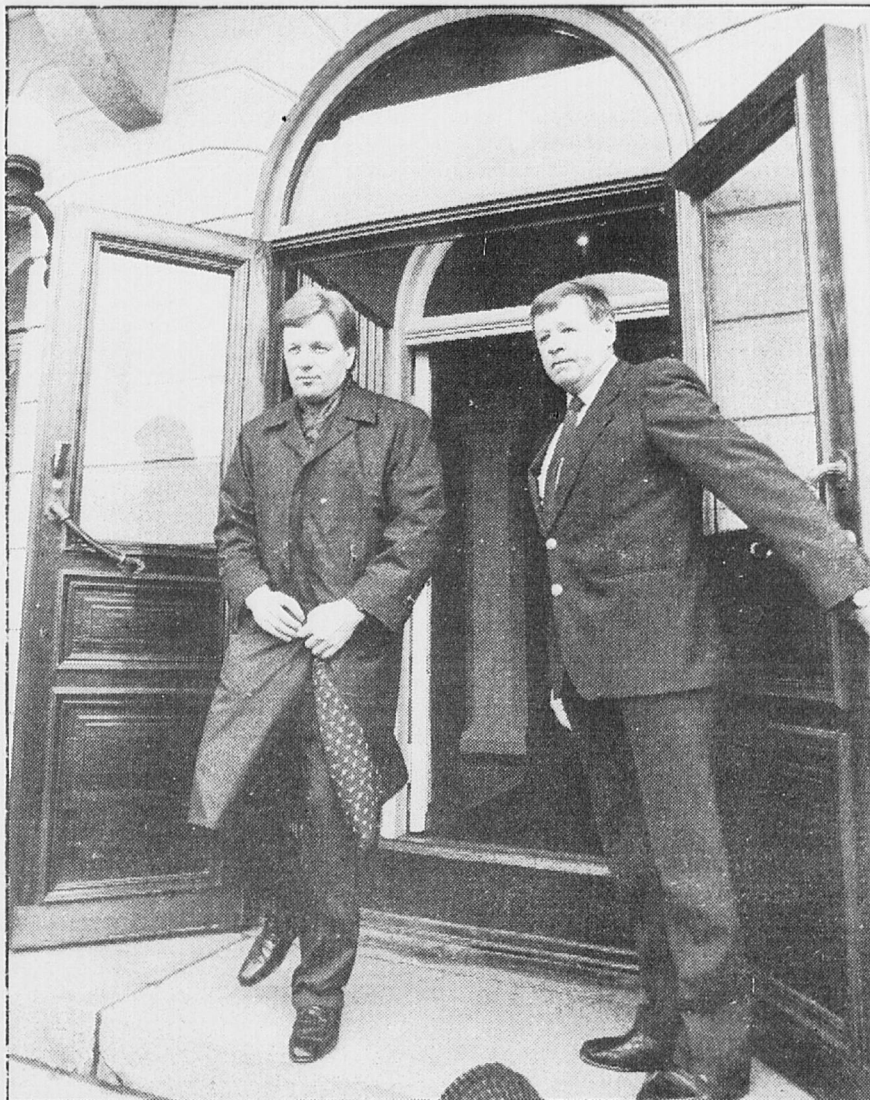
Kolmen puolueen hallitukseen ei Ahon mielestä ole mitenkään poissuljettu vaihtoehto. Sen syntyminen ei hänen mielestään myöskään tarkoittaisi, että neuvotteluissa olisi epäonnistuttu.

Tuloerot kasvavat edelleen

Toimeentuloerojen supistumisesta huolimatta tuloerot kasvoivat Suomessa koko 1980-luvun ja kasvavat edelleen. Eroja ovat lisänneet nopea taloudellinen kasvu ja verouudistus.

Tiedot käyvät ilmi sosiaali- ja terveysministeriön raportista, joka käsittelee 1980-luvun sosiaalipolitiikkaa Suomessa.

Vaikka toimeentuloerot ovat viimeisen parinkymmenen vuoden aikana selvästi kaventuneet ja aineellista hyvää on riittänyt kaikille, ihmisten mielikuvat eriarvoisuuden lisääntymisestä ovat voimistuneet.

Eduskunnan puhemies Esko Aho (vas.) arvelee, ettei kolmen puolueen hallitukseen ole mitenkään poissuljettu vaihtoehto.

Seteleihin uusia turvallisuustekijöitä vuoden loppupuolella

Suomen seteleihin suunnitellaan uusia aitoustekijöitä seteleiden väärentämisen estämiseksi. Suomen Pankin mukaan seteleiden ulkoasu säilyy pääosin entisellään. Uusittuja seteleitä ryhdytään laskemaan liikkeeseen tämän vuoden lopussa. Tärkeimmät ja näkyvimmat aitoustekijät ovat vesileima, varmuuslanka ja seteleiden painopinta.

Suomen Pankista korostetaan, että maailmalta tulleet tiedot väärennysmenetelmien nopeasta kehityksestä edellyttävät myös suomalaisten seteleiden aitoustekijöiden uusimista niiden turvallisuuden parantamiseksi. Käytös-

sä oleva setelisarja on vuosilta 1986-1987.

Uusittavista seteleistä ei ole otettu vielä koepainosta. Turvallisuussyistä pankki ei halua vielä tehdä yksityiskohtaista selkoa uusista ja uusittavista aitoustekijöistä, vaan niistä tiedotetaan myöhemmin. Nykyiset setelit säilyvät

käypänä rahana, mutta poistuvat aikanaan rahaliikenteestä.

Äskettäin pankista kerrottiin, että uusien tekijöiden ohella seteleistä parannetaan nykyisiä aitoustekijöitä kuten vesileimaa. Muutoksia ja uudistuksia voi tulla myös esimerkiksi varmuuslankoihin ja setelien pinnan painokuvointiin.

Aitoustekijöitä muutettiin jo nykyiseen setelisarjaan. Uudistuksen jälkeen kansalaisia neuvottiin kiinnittämään huomiota juuri vesileimaan, varmuuslankaan ja kädellä tunnistettavaan setelien pinta-kuvointiin.

Pankin mukaan setelien uusiminen noin viiden vuoden kuluttua niiden käyttöönosta ei tarkoita, että setelisarja olisi epäonnistunut, vaan väärennysmenetelmät ovat yksinkertaisesti kehittyneet viime vuosina niin nopeasti, että niitä on uusittava. Pankin tietojen mukaan kotimaisia väärennystapauksia on ollut pari.

FINNEXPRESS

★ EARLY BIRDS SAVE MONEY ★

BUY YOUR SUMMER FLIGHTS BEFORE MAY 31ST AND SAVE

\$100

ON YOUR AIRFARE TO FINLAND

- SCANDINAVIAN BONUSPASS - INCLUDED FREE WITH TICKETS

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989 or 800-677-6454

Maailman tapahtumia

Sijoittajat karttavat entistä Itä-Saksaa

Läntisten sijoittajien halu investoida Saksan itäisiin osavaltioihin eli entiseen Itä-Saksaan on alittanut selvästi ennakoarvot ja yhdistymisen puuhamiesten toiveet ja lupaukset.

Sekavia omistusoloja, vanhentunutta tuotantokoneistoa, kehnoa infrastruktuuria ja suuria ympäristöongelmia pelkäävät sijoittajat investoivat uusimpien arvioiden mukaan ex-DDR:n alueelle tänä vuonna vain 60 biljoonaa D-markkaa.

Määrä jää kauas siitä minimitasosta, jolla itäiset alueet ja niiden teollisuuden tuotavuus saataisiin nähtävissä olevassa tulevaisuudessa nostettua lähellekään läntisessä Saksassa vallitsevia oloja.

Työttömyys kasvussa

Työttömyys entisen Itä-Saksan alueella on voimakkaassa kasvussa ja samassa tahdissa lisääntyy myös yleinen tyytymättömyys. Tämän vuoden lopussa työttömiä arvioidaan olevan 2,5 miljoonaa eli 32 prosenttia työvoimasta.

Lisäksi noin miljoona ihmistä tekee lyhennettyä työaikaa. Monilla se on lyhennetty nollaan tuntiin viikossa. Lisäinvestointien saaminen on horjalle taloudelle välttämätöntä.

Markalla saa firman omakseen

Saksalaiset käväisivät myös

Suomessa markkinoimassa voimallisesti sijoitusmahdollisuuksia Saksan itäisiin osiin. Halukkaat investoijat saivat tutustua paksuun kirjaan, jossa on perustiedot kaupan olevista lähes 8,000 yrityksestä. Halvimmat tähän saakka myydyt yritykset ovat menneet yhden D-markan hinnasta.

Runsas hyvin koulutetun työvoiman tarjonta on entisen DDR:n paras valtti kilvassa ulkomaisista investoinneista. Lisähoukutin on investoijille tarjottavat runsaat tukiaiset.

Itse kaupan kohteena olevat yritykset ovat sitä vastoin miltei poikkeuksetta kehnossa kunnossa. Sosialistisella komentotaloudella ei riittänyt rahaa eikä innostusta edes kohtuullisiin kunnossapitoinvestointeihin, ympäristöinvestointeihin puhumattakaan.

Arviot tarvittavien investointien määrästä ovat kasvaneet sitä suuremmiksi mitä paremmin arvioijat ovat perehtyneet ex-DDR:n surkeaan tilaan.

Tanska jatkaa E - Afrikan kauppasaartoa

Tanska ei aio muiden EY-maiden tavoin vielä lieventää Etelä-Afrikan vastaista kauppasaartoa. Tanskan ulkoministeri Uffe Ellemann-Jensen ei saanut Tanskan kansankäräjiltä valtuutusta kumota Tanskan osalta Etelä-Afrikkaa koskevia tuontikieltoja, kun EY:n ulkoministerit tekivät asiasta päätöksen äskettäin.

Tanska on Belgian ohella ainoa EY-maa, joka ei vielä ole sallinut yritystensä investointeja Etelä-Afrikkaan. Ellemann-Jensen uskoo, että Tanskan kumoaa investointikiellon piakkoin.

Gruusialle ensimmäinen presidentti

Gruusian parlamentti valitsi huhtik. 14. p:nä yksimielisesti kansallismielisen johtajan Zviad Gamsahurdian tasavallan historian ensimmäiseksi presidentiksi.

Sitä ennen parlamentti oli hyväksynyt perustuslain muutoksen presidentinviran perustamiseksi. Gamsahurdia on tähän saakka ollut parlamentin puhemiehenä.

Gruusian neuvostotasavalta julistautui hiljattain yksipuolisesti itsenäiseksi tasavallaksi, muttei vielä eronnut Neuvostoliitosta. Neuvostojohto ei ole hyväksynyt Gruusian itsenäisyysjulistusta.

Presidentinviran perustamisen uskotaan lisäävän Gruusian ja Neuvostoliiton presidentin Mihail Gorbatshevin välistä jännitystä. Gorbatshev vastustaa neuvostotasavaltojen itsenäistymistä.

Sarvikuonon puolesta

Afrikkalainen luonnonsuojelij Michael Werikhe lähti Floridasta 1,500 mailin kävelylle Yhdysvaltain halki. Hän toivoo hankkivansa tempauksellaan rahaa ja ymmärrätmystä uhanalaisten sarvikuonon pelastamiseksi.

"Sarvikuono kuuluu meille kaikille ja meidän pitää tehdä työtä yhdessä sen pelastamiseksi", 34-vuotias kenialainen Werikhe sanoi.

Afrikan mantereella eläneistä yli 30 sarvikuonolajista vain viiden uskotaan olevan jäljellä. Kaikki ovat uhanalaisia, erityisesti musta sarvikuono.

Salametsästäjät metsästävät sarvikuonoa sen sarven takia, josta saatetaan maksaa jopa 60,000 mk (\$15,000). Sarvea käytetään kuumelääkkeenä kaukoidässä, Jemenin pohjoisessa osassa se on seksuaalisen kyvykkyyden symboli.

Neuvostojuutalaisten muutto hidastunut

Noin miljoona Neuvostoliiton juutalaista on lykännyt tai peruuttanut muuttonsa Israeliin, koska heille ei löydy sieltä työpaikkoja, kertoo Israelin parlamentin maahanmuuttoa valvovan komitean puheenjohtaja Michael Kleiner.

Huonot uutiset matkaavat nopeasti. Neuvostoliittoon tulvii kirjeitä, joissa tänne muuttaneet neuvostojuutalaiset kertovat pettymyksistään. Muuttovirta Neuvostoliitosta näyttää selvästi vähentyneen, Kleiner sanoi.

Israelin viranomaiset ovatkin arvioineet uudelleen maahan saapuvien neuvostojuutalaisten määrän. Viranomaisten mukaan Israeliin saapuu tänä vuonna 200,000 neuvostojuutalaista kun vielä viime vuonna heidän määräkseen arvioitiin 400,000.

Brittiasiantuntijat analysoivat savupilvet:

Öljypalojen tuhot jäävät paikallisiksi

Kuwaitin palavat öljylähteet aiheuttavat lämpötilojen alenemista ja happosateita kaikissa Persianlahden alueen maissa. Sen sijaan palojen ei uskota johtavan maailmanlaajuisiin tuhoihin, arvioivat brittiedemiehet tutkittuaan palavista lähteistä nousevia savupilviä.

Savu ei näytä nousevan 6,000 metriä korkeammalle. Palot voisivat aiheuttaa maailmanlaajuisen tuhon vasta jos savupilvet yltäisivät stratosfääriin noin 13 kilometrin korkeudelle, meteorologi John Gloster arvioi.

Tutkijaryhmä vietti Kuwaitissa ja muissa Persianlahden maissa kymmenisen päivää ja keräsi tietoja savupilvistä len-

tämällä alueella erikoiskoneilla, joiden laitteet pystyivät tallentamaan tietoa savupilvistä ja niiden levinneisyydestä.

Ryhmän johtaja Geoff Jenkins painottaa, että vielä on ennenaikaista sanoa mitään tarkkaa palojen aiheuttamista tuhoista alueen väestölle ja luonnolle.

Lämpötila alenee kymmenen astetta

Jo nyt on kuitenkin varmaa, että Kuwaitin lämpötilat laskevat noin kymmenisen astetta. Savupilvet aiheuttavat jonkinasteista lämpötilan laskua peräti tuhannen kilometrin säteellä itse palopaikoilta. Palot tuovat mukanaan myös happosateita laajoilla alueil-

la.

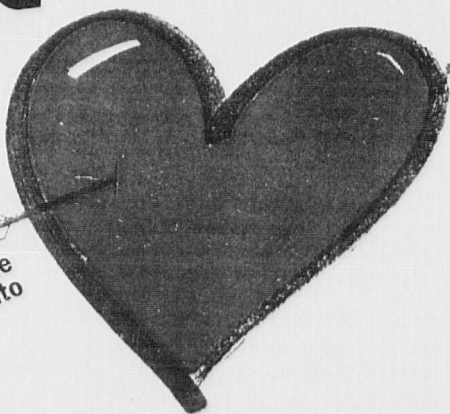
Nk. mustaa sadetta on jo saatu Iranissa, Afganistanissa ja Turkissa. Pohjoisintialaisen Kashmirin vuoristoalueella satoi äskettäin öljynsekaista lunta. Tuhat kilometriä Kuwaitista etelään sijaitsevassa Omanissa taivas peittyi tuon tuostakin mustien savupilvien taakse.

Noin 500 palavan öljylähteen taivaalle syöksemät savupilvet ovat erittäin myrkyllisiä. Sadan kilometrin päässä palopaikalta tutkijat mittasivat ilmassa rikkihappopitoisuuksia, jotka olivat jopa 50-kertaisia verrattuna Euroopan saastuneiden kaupunkien rikkihappopitoisuuksiin.

Kuwaitilaiset ovat jo joutuneet kärsimään öljypalojen aiheuttamista terveyshaitoista. Erilaiset keuhko- ja hengitystiesairaudet ovat lisääntyneet tuntuvasti savupilvien ilmestyttyä taivaalle.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

MAY